

Biblioteca Centrală
Regională
Municipală Cluj

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA
Nr. 38 (330) — 23 septembrie 1961

Exponatele prezentate la Tîrgul internațional de la Brno din acest an confirmă forța crescîndă a economiei țării socialiste. Printre acestea, utilajele petroliere produse în R.P. Romîni se bucură de apreciere unanimă. În fotografie: unul dintre aceste utilaje — turla de sondă.

Fotocronica FLACĂRII

În ciuda interdicțiilor și măsurilor represive luate de autoritățile britanice, la Londra și în Scoția au avut loc impresionante acțiuni de masă împotriva înarmării nucleare a Angliei și în favoarea reglementării pașnice a problemei germane. La demonstrația din piața Trafalgar, care a durat 12 ore în șir, au participat peste 20.000 de persoane, împotriva cărora au fost trimiși 4.000 de polițiști. În pofida faptului că au fost arestate 1.667 persoane, demonstrațiile organizate de „Comitetul celor 100” au fost marcate de o combativitate fără precedent. În fotografia din stînga jos: mulțimea așezată pe caldarîm, în semn de protest împotriva politicii nucleare a Angliei. În dreapta, populația londoneză îl salută pe savantul și filozoful Bertrand Russell, în vîrstă de 89 ani, care a fost condamnat la 7 zile închisoare pentru „vina” de a nu fi renunțat la proiectul demonstrațiilor de protest prin ședere pe jos.

La Nairobi, în Kenya, a avut loc o urlașă întrunire, în cadrul căreia Jomo Kenyatta, recent eliberat din captivitate britanică, s-a întîlnit cu compatrioții săi pentru a exprima hotărîrea fermă a poporului Kenyei de a lupta pînă la capăt pentru eliberarea țării de sub dominația colonialismului.

MICUL COMENTAR

„La toți de față și viitori...”

de Florica ȘELMARU

Titlul de mai sus e împrumutat din repertoriul frumuseților stilistico-protocolare ale de mult uitatei proze regale. Documentele care purtau în coadă „augusta” semnătură, înainte chiar de a aborda problema în cauză, dădeau grațios binefe poporului român (inclusiv generațiilor ce aveau să vină): „La toți de față și viitori, sănătate!” Urarea, marșială cu jovialitate și bineroitoare cu măreție, nu se împiedica în amănuntul că, din grija cîrmuirii, sănătatea celor „de față” și a descendenței lor suferea de pe urma alimentației insuficiente, a locuințelor insalubre, a inexistenței unui sistem de asigurări sociale. Formula salutului regal era doar expresia însăși a preocupării pentru starea sanitară a nației!

Mi-am adus aminte de ea zilele trecute, citind comunicatul prin care Casa Albă anunța explozia subterană efectuată în 15 septembrie la centrul de experiențe nucleare din Nevada. Aceiași propagandă care încearcă să împingă sub răspunderea U.R.S.S. reluarea experiențelor americane cu arme nucleare, HOTĂRÎȚA CU LUNI ÎNAINTE DE DECLARAȚIA SOVIETICĂ, își propune să convingă pe oameni că numai de dragul lor, din părintească grijă pentru sănătatea contemporanilor și a viitorului, efectuează S.U.A. experiențele lor nucleare subterane. Despre așa-zisa nenocivitate a exploziilor subterane vorbea în mod direct amintitul comunicat al Casei Albe, în mod mai aluziv scrisoarea remisă în aceeași zi de președintele Kennedy președinților Sukarno și Kella — și vorbește cîi se poate de zgometos un lung șir de informații, articole, comentarii etc. „Inspirate” de cercuri interesate ca goana înarmărilor nucleare să continue. Experiențele subterane, se spune, spre deosebire de cele în atmosferă, nu generează căderi radioactive.

Căderi — evident, nu: de vină e legea gravitației, datorită căreia corpurile nu „cad” de jos în sus. Dai radioactivitate — da. O personalitate competentă, ministrul indian al apărării, Krishna Menon, s-a referit în mod concret la aceasta în declarațiile pe care le-a făcut la asociația corespondenților presei străine de la Delhi. El a lăsat să se înțeleagă, după propria mărturie a agenției americane Associated Press, că, dacă S.U.A. efectuează experiențe nucleare subterane, nu e din alte motive decît pentru că acest tip de experiențe interesează în momentul de față pe militarii americani. Ministrul indian a lăsat de asemenea să se înțeleagă, sublinia agenția, că riscurile pe care le implică experiențele subterane sînt mai mari decît cele ce decurg din experiențele în atmosferă: căderile radioactive generate de acestea din urmă nu sînt absorbite de pămînt și nu-l contaminatează, în timp ce experiențele subterane sînt potențial mai primejdioase, deoarece contaminatează pămîntul.

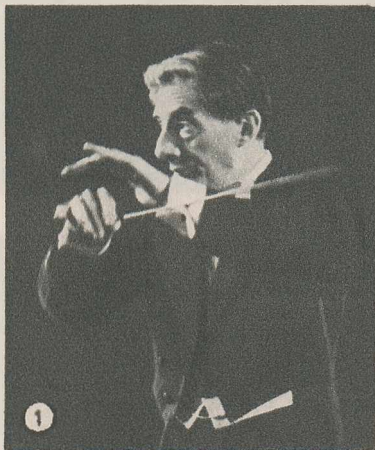
Cercurile agresive din Occident care au determinat actuala agravare a încordării internaționale încearcă în mod stieril să se ascundă în spatele alibiurilor ba politice, ba morale, ba juridice, ba, acum, sanitare — pe care le improvizează. Și care aduc aminte de acel „La toți de față și viitori, sănătate!” litografiat în rînd cu spirale și volute pe colile împodobite de antetul regal — dar fără nici o legătură cu politica brută a unor cîrmuitori cărora nimic nu le era mai îndiferent decît sănătatea și existența însăși, a mulților și anonimilor „de față și viitori”.

Cine poartă într-adevăr de grijă omenirii — de azi și de mîine — luptă pentru dezarmare. O dezarmare generală și totală ar face ca orice căutări pentru perfecționarea armelor existente sau pentru crearea de arme noi să devină inutile, lipsite de obiect. Dacă oficialitățile americane sînt alți de preocupate de sănătatea speciei umane tractă aleg — dacă e să le credem — tipurile experiențelor pe care le întreprind după criteriul nu militar ci profilactice, ele ar putea face mai mult decît atât: ar putea răspunde în sfîrșit cînstii îndelungatelor și stăruitoarelor chemări ale Uniunii Sovietice la tratative în vederea dezarmării.

Astfel ar lua sfîrșit nu numai actualele controverse din Occident despre „meritele” și inconveniențele comparate ale diferitelor tipuri de experiențe cu arme nucleare — ci înseși experiențele. Subterane, în atmosferă, la mari înălțimi — de toate felurile. Pretutindeni și pentru totdeauna.

CONCURSUL ȘI FESTIVALUL INTERNĂȚIONAL „GEORGE ENESCU“

① Ca și la primul Festival „George Enescu”, cunoscutul dirijor britanic Sir John Barbirolli a entuziasmat publicul bucureștean dirijând două concerte în Sala Palatului R.P.R.

② O întâlnire de neuitat în București din toamna lui 1961. De la stînga la dreapta: violonistul Leonid Kogan (U.R.S.S.), Ion Voicu (R.P.R.), Henryk Szeryng (Mexic) și dirijorul român Iosif Conta.

Laureații al Concursului Internațional „George Enescu“

① Violonista sovietică Nina Beilina, distinsă cu premiul I.

② Cîntă Dan Iordăchescu (premiul I).

③ Premiul I la canto a fost decernat cîntăreței sovietice Emma Sarkisian.

④ Pianistul Constantin Iliescu a obținut în concurs premiul II.

LUCIA STURDZA BULANDRA

Cuvintele se lasă cu greu așternute pe hîrtie: Lucia Sturdza Bulandra a plecat dintre noi. Le pronunț, le scriu și nu pot totuși crede în realitatea lor: marea noastră actriță, a cărei prețioasă creație și pasiune pentru arta scenei s-au manifestat fără încetare de-a lungul a peste șaizeci de ani, a cărei prezență în peisajul teatrului românesc a fost atît de pregnantă, și-a încheiat drumul în viață și în artă în această însorită toamnă a lui 1961. E o zi tristă acest 19 septembrie.

Sînt oameni pe care nu ți-i poți imagina în nemis-care, care par a se identifica cu însăși noțiunea de viață. Lucia Sturdza Bulandra era unul dintre aceștia. Am jucat împreună cu ea — în acești lungi ani pe care amîndoi i-am dăruit scenei — într-o singură piesă. Dar chiar și acele puține repetiții și acele cîteva spectacole mi-au relevat puternica ei personalitate artistică, marea ei seriozitate și conștiințiozitate profesională, respectul adînc pentru fiecare cuvînt rostit de pe scenă, energia ei neobișnuită, pe care le-am urmărit apoi desfășurîndu-se din plin în întreaga ei activitate. Am văzut-o jucînd pentru prima oară în 1926, i-am văzut și recentele ei creații din „Citadela sfărîmată”, „Arcul de triumf”, „Mamouret” sau „Menajeria de sticlă”. Și m-au impresio-nat, atunci ca și acum, aceeași înaltă concepție despre rostul teatrului pe care o respira fiecare replică a ei, același joc realist, simțit, trăit. Artistei valoroase i-a stat tot timpul alături energica și destoinica directoare de teatru care a făcut din „Municipal” una din primele scene ale țării, care a promovat cu dragoste dramatur-gia originală, i-a stat alături profesoara care a format generații de actori talentați. Neobosită i-a fost rîvna de a ridica arta noastră teatrală la exigențele realismului so-cialist, de a face ca noua noastră artă scenică să pătrundă în mase cît mai cuprinzătoare. Intensa activitate obștească a Luciei Sturdza Bulandra, desfășurată neostenit în dife-rite domenii ale vieții noastre sociale, a dovedit ataș-a-mentul și dragostea ei pentru viața nouă, socialistă ce se făurește la noi. Deputată harnică și plină de rîvnă, conducătoare activă a A. T. M., pasionată luptătoare în slujba apărării păcii, Lucia Sturdza Bulandra nu-și socotea împlinită decît astfel menirea de artist-cetățean.

Am scris la început cu durere: Lucia Sturdza Bulandra a plecat dintre noi. Dați-mi voie să mă corectez: Lucia Sturdza Bulandra rămîne printre noi. Prin tot ce a re-alizat și a dăruit scenei românești, prin lacrima sau zîmbe-tul pe care le-a adus pe chipul spectatorilor și prin emoția pe care a trezit-o, prin amintirea pe care i-o păstrăm noi toți, nestirbită.

Amintirea nu moare.

Costache ANTONIU
Artist al poporului

ÎNAINTEA ULTIMEI ETAPE

La apariția acestor rinduri, cicliștii participanți la cea de-a X-a ediție a Turului ciclist al R.P.R. își mai continuă disputele, astfel că pe învingător — deocamdată — nu avem posibilitatea să vi-l facem cunoscut. Indiferent însă cine va fi acesta, pentru dârzenia cu care au luptat toți alergătorii din caravană, pentru dificultățile pe care le-au întâmpinat de-a lungul etapelor, înfruntând vântul puternic uneori, căldura alteori — care nu o dată au încercat să le stăvilească avântul — pentru felul în care au reușit să escaladeze Posada, Apoldul de Sus, Pietra Craiului, Mestecănișul, urcușuri în serpentină de o deosebită dificultate, tuturor le adresăm calde felicitări și urări de performanțe superioare. Dar, în mod special, adresăm felicitări reprezentanților noștri Ion Cosma, Gabriel Moiceanu, Gheorghe Rădulescu și celorlalți cicliști care au dovedit o pregătire superioară, nervi tari și mai ales o nețărmurită dorință de a se menține în fruntea clasamentului general, în pofida numeroaselor atacuri dezlanțuite de concurenții din Danemarca și de către cei din R.D. Germană, cicliști de valoare europeană.

Să nădăjduim că eforturile colective ale reprezentanților noștri vor aduce ciclismului românesc această nouă și prețioasă victorie: câștigarea celei de-a X-a ediții a Turului ciclist al R.P.R.

**Fotoreportaj de
Gh. ȘTEFĂNESCU**

↑ Membrii gospodăriei agricole colective „23 August” din comuna Gologanu, regiunea Galați, au fost oaspeții colectivizatorilor de la „Victoria socialismului” din Mărtinești, cu care au făcut un rodnic schimb de experiență.

Întinereste bătrînul Iași — așa cum se vede și din fotografia noastră, care înfățișează un colț al șantierului de construcții din centrul orașului. →

Un grup de „evadați” încearcă să mărească distanța dintre ei și grosul plutonului, rămas în urmă.

Gabriel Moiceanu, în tricoul victoriosilor, primește felicitări la cap de etapă. Frățelul său Constantin Moiceanu, bucură de succesele... 1 milie.

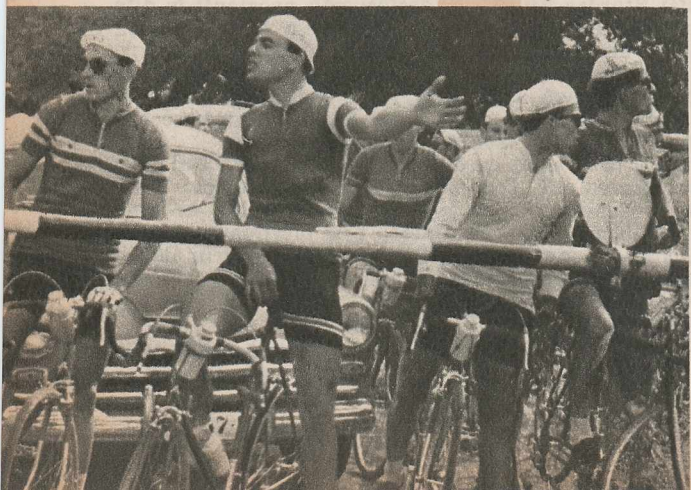
SPORT

După etapa a opta Cluj — etapă contra-cronometru — Ion Cosma a preluat conducerea clasamentului individual.

Pionierii din localitățile-etape ale turului ciclist au avut multe și de seamă sarcini: să-i primească pe concurenți, să le ia în primire bicicletele, să-i conducă la hotel... Frumoase sarcini, mai ales atunci când unul din fruntașii concursului, ca Gheorghe Rădulescu, îți mulțumește cu atita căldură.

Barierile... ah, barierile! Și mai ales, intransigența cantonierilor care nici măcar de dragul sportului nu vor să încalce regulamentul feroviar.

• GIGANTICA RETORTĂ DIN STRĂFUNDURI • CÎND STEIUL SE NUMEȘTE AFLORIMENT • MONOLOG DESPRE BARITINĂ ȘI ALTELE • ÎNTÎLNIRE ÎN GALERIE CU GEOLOGIA, TEHNICA MINIERĂ, TEHNICA FORAJULUI ȘI ECONOMIA • ÎN POIANA ALUNIȘULUI S-AU APRINS LĂMPAȘE, S-AU ÎNTINS CORTURI ȘI S-A DESCHIS UN MAGAZIN

TAINA MUNTELUI

Taina a dăinuit multă, multă vreme. Atît de multă, încît aproximațiile de cîteva sute de mii de ani chiar știința le consideră cantități neglijabile. Taina s-a încrustat sub forma unui filon între rocile metamorfozate ale masivului Stînișoara, cunoscute sub numele de „gnaise de Rarău“, și formațiunile de origine sedimentară de vîrstă mezozoică: calcare, gresii, jaspuri... Acolo, în tainița gigantică a muntelui, natura s-a pus să facă experiențe de chimie. Căldură și-a procurat din adîncuri și — cu ajutorul ei — a topit, a combinat, a amestecat... Apoi a insinuat materia fierbinte spre suprafață, folosind orice punct de slabă rezistență a scoarței: fracturi, fisuri, contacte între roci etc. Trep-cat, temperaturile înalte au scăzut, iar substanțele chimice s-au depus: filon uriaș, căstrînd, rece și tăcut, taina structurii lui...

Și au trecut din nou anii, numărați cu sute de mii și milioane. Pe pămînt a apărut omul cu nevoile lui din ce în ce mai multe, mai mari, mai complexe. Omului a început să-i trebuiască nu numai ce găsea pe pămînt, ci și ceea ce se ascundea în tainuitele lui adîncuri. Steiurile răsărite din pămînt au început să fie cercetate cu mîgală. Au primit și un nume științific: aflorimente.

Pe lîngă și peste aflorimentele văii Ostra lin masivul Stînișoara (Carpații Orientali), oamenii păseau nepăsători. Prea semăna oiaștră cu un banal calcar, ca să atragă atenția cuiva. Rece și tăcut, zăcămintul continua să-și păstreze taina lui multimilenară.

★

În toamna anului 1960 doi tineri geologi, Florin Tănăsescu și George Pitulea, au pornit cu rucsacul în spate și cu ciocanul sub braț pe valea Ostrei. Locurile mai fuseseră cercetate, dar fără rezultat.

Și atunci, pe ce se bizuiau cei doi tineri venturîndu-se prin hățîșurile Alunișului, iocănînd răbdători fiecare colț de piatră, cercetînd cu mîgală fărîmăturile luate în salmă?

Să nu uităm că ne aflăm în toamna anului 1960, adică la puțină vreme după încheierea lucrărilor celui de-al III-lea Congres al partidului.

(Continuare în pag. 7)

Minerii Ion Popa și Gheorghe Pasăre, doi dintre cei mulți care se străduiesc să scoată la lumină bogățiile din adîncurile pămîntului.

Înginerul Valeriu Popescu, șeful șantierului (în mijloc), se află în fața unor probleme noi. Colectivul îl va ajuta să le rezolve.

În valea Alunișului, foștii ciobani și țapinari suceveni se califică în munca de miner.

Geologul Maria Popescu explică unui grup de practicanți, elevi ai Școlii medii tehnice de geologie, cum a fost identificată baritina din aflorimentele Alunișului.

Congresul a consemnat succesele importante dobândite în anii puterii populare de cercetătorii noștri geologi, dar în același timp a subliniat necesitatea imperioasă a extinderii cercetărilor, ca o premisă pentru avântul unor principale ramuri ale economiei: industria cărbunelui, a petrolului, a metalurgiei feroase și neferoase, a chimiei...

„Ritmul înalt de dezvoltare a economiei cere sporirea însemnată a rezervelor industriale în substanțe minerale utile...” — spusese tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat la congres.

Este vorba, în esență, de lărgirea bazei proprii de materii prime, iar pentru atingerea acestui scop statul nostru nu și-a precupețit eforturile: 8 miliarde lei s-au cheltuit în ultimii șase ani, iar pentru perioada 1960-1965 investițiile alocate activității geologice se ridică la circa 12 miliarde lei.

Puternic stimulate, cercetările geologice au scos la iveală mari bogății naturale: noi regiuni petrolifere în Muntenia, Moldova, Oltenia; zăcăminte de minereuri de fier la Poiana Ruscă (Banat), Palazu (Dobrogea); cărbune cocsificabil în zona Reșiței și bazinul Petroșani ș.a.m.d.

Deosebit de interesante și valoroase prin rezultatele lor sînt cercetările geologice din nordul Carpaților Orientali, în regiunea Suceava. Aici, munca geologilor, puternic sprijinită de organele locale de partid și de stat, se desfășoară din plin în sensul stabilirii extinderii diverselor zăcăminte de mineralizații: fier, mangan, cupru, plumb și zinc — deja cunoscute — precum și descoperirii de noi zăcăminte. Succesele obținute sînt însemnate: la Fundul Moldovei, Iacobeni, Vatra Dornei etc. au fost puse în evidență noi rezerve de minereuri.

Iată de ce cei doi tineri geologi nu se mai mulțumeau cu rezultatele negative ale primelor cercetări întreprinse în Aluniș, iată de ce ei se aflau din nou acolo.

Cercetările, munca lor tenace și minuțioasă au fost pînă la urmă răsplătite din plin. În masivul ce străjuiește valea Alunișului — un afluent al Ostrei — „calcarele” s-au dovedit a nu fi calcare, ci cu totul altceva. Ceva ce se poate traduce cu: rezerve industriale de substanțe minerale utile, iar „substanța minerală utilă”, taina atîtor mii de ani păstrată în piatra rece și tăcută, dezvăluită astăzi de cercetătorii noștri geologi, se numește baritină.

Baritina — sulfatul de bariu — o substanță albicioasă, neobișnuit de grea, cunoaște multiple și diverse utilizări. Amintim în treacăt folosirea ei în industria medicamentelor, a coloranților și în alte ramuri ale chimiei. Lichidul albicios, cu aparență de cretă, pe care-l înghițim în timpul radioscopiei stomacale este o suspensie de sulfat de bariu. Dar cea mai importantă — și mai largă, de altfel — utilizare a baritinei este cea din industria forajului petrolifer. Din compoziția oricăror „noroaie” de sondă cu bun randament, baritina nu poate lipsi. Prin greutatea ei specifică, baritina sporește presiunea amestecului și preîntîmpină erupțiile. Epuizarea treptată a unor vechi rezerve de baritină din țara noastră implica necesitatea procurării ei din import. Este lesne de înțeles de aceea importanța pe care descoperirea din valea Alunișului o prezintă pentru industria noastră extractivă de petrol.

Dar încă de la primele prospecțiuni s-a constatat că, deși baritina ocupă locul principal în structura filonului, străvechiul proces chimic din adîncuri a dat naștere și unor sulfuri complexe: pirită, calcopirită, galenă, blendă, provenite din aceleași soluții hidrotermale.

Neîndurători, cercetătorii geologi au smuls muntelui ultimele lui taine.

.....
În valea Alunișului munca de prospectare s-a terminat. Cercetarea masivului a intrat în faza explorării, adică a determinării exacte

a rezervelor de minereu util. În locul modestului ciocănaș a apărut ciocanul pneumatic, care sfredelește fără milă roca, pregătind dinamitarea. S-au deschis galerii largi, se forează puțuri. Minerii, sondori, artificieri și vagonetari au luat în primire muntele; din gura galeriilor ies vagonetele încărcate, îndreptîndu-se spre haldele prăpăstioase: în stînga — minereu util, în dreapta — sterilul.

Tehnica și mecanizarea fac casă bună cu știința rocilor. Iată de pildă aceste foreze electrice GP și electropneumatice MBK-2A, nou-tăți în materie de tehnică a forajului, recent importate din U.R.S.S. Experimentarea lor a dat rezultate excelente în ce privește sporirea vitezei de avansare și, implicit, reducerea cheltuielilor de explorare.

Zi de zi, concretizînd imensa desfășurare de energie din galerii și puțuri, geologii desăvîrșesc reprezentarea grafică a fostei taine subpămîntene: profilul filonului de baritină din Aluniș...

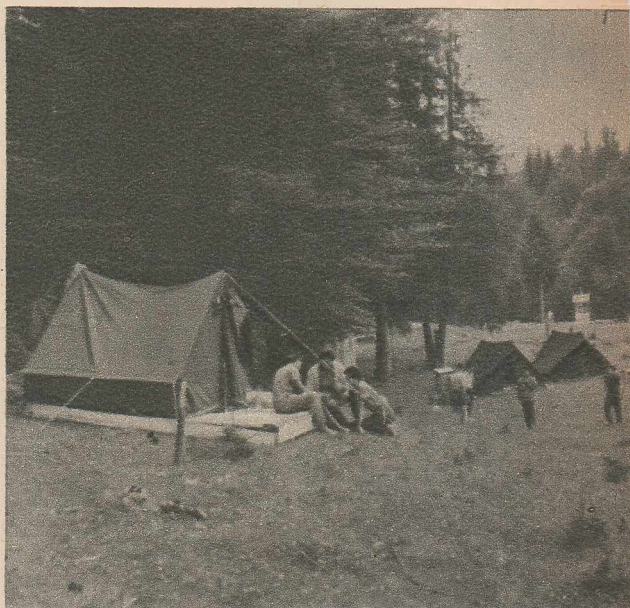

O poiană largă și primitoare se deschide luminoasă la poalele masivului; o străbate, susurînd zglobiu, pîrîul Aluniș. E drept, „susurul zglobiu” nu-l mai poți auzi acum decît tîrziu în noapte, cînd în poiană s-a așternut liniștea odihnei. Altfel, o dată cu zorile, încep să se audă zgomotele familiare oricărui șantier. Se construiesc baracamentele pentru grupurile sociale, se instalează lumina electrică, se sapă canale pentru apă și scurgere. Constructori și tractoriști, dulgheri și instalatori, electricieni și zugravi umplu poiana de forfota muncii. Sub liziera pădurii s-au întins câteva corturi în care locuiesc elevii Școlii medii tehnice de geologie, aflați aici la practică. Într-un alt colț al poienei s-a deschis — într-o cabană, deocamdată — un magazin alimentar. Cabanele, corturile, paharul cu bere rece și mai ales poezia fără seamăn a peisajului îți dau adesea senzația unei inedite excursii în munte, prin locuri noi, necunoscute. „Greutățile muncii, asprimea vieții de șantier cu lipsurile inerente oricărui început — spunea geologul Maria Popescu — ne sînt adesea compensate de satisfacțiile felului de trai atît de familiar și iubit de turiști”.

La orele tîrzii ale schimbului de noapte, în poiana Alunișului sclipesc în întuneric lămpașele minerilor, adăugînd un farmec în plus locurilor acestora în care frumusețea naturii s-a îngemănat cu frumusețea muncii creatoare a omului.

E. DASCĂLU

Fotografii de S. STEINER

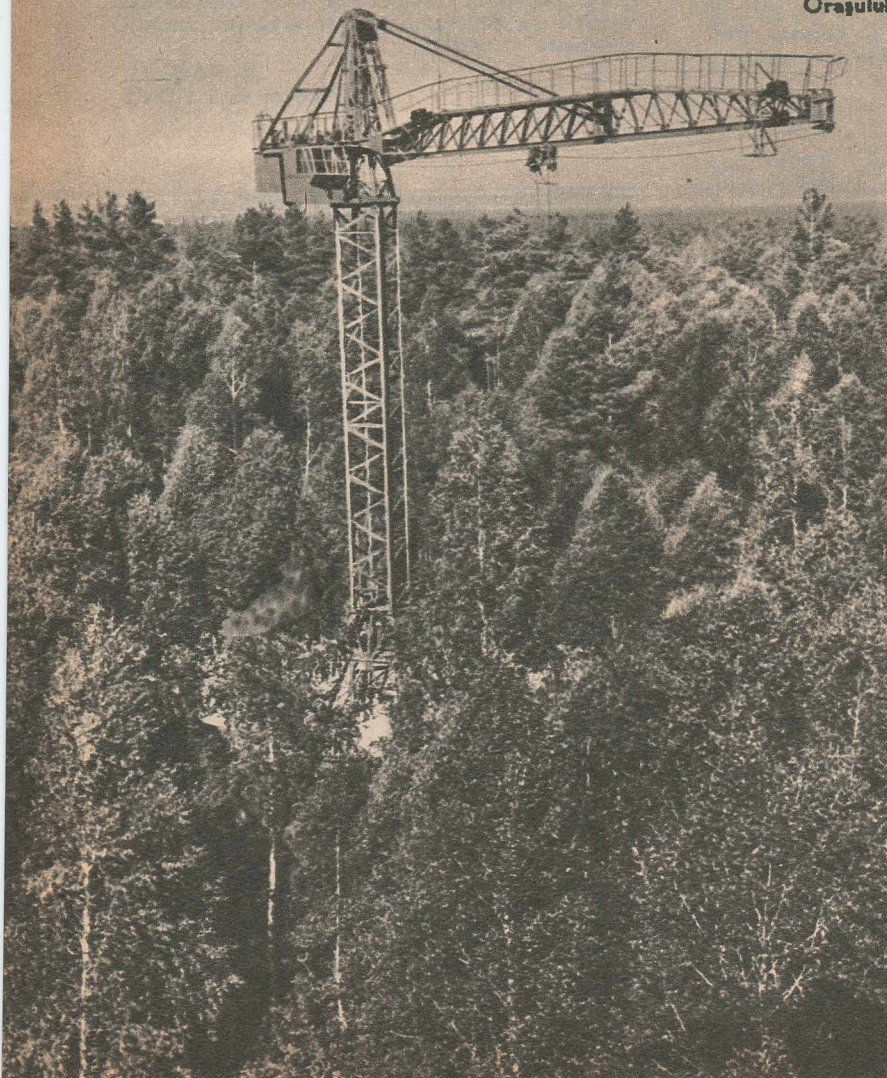
În poiana Alunișului au apărut oaspeții noi: geologi, mineri, sondori, constructori... La Aluniș s-a deschis un șantier al economiei socialiste...

„O MARE DEZVOLTARE VA LUA INDUSTRIA ÎN REGIUNILE SITUATE
LA EST DE URAL, REGIUNI CARE DISPUN DE INEPUIZABILE BOGĂȚII
NATURALE, RESURSE DE MATERII PRIME ȘI ENERGETICE”.

Din proiectul de Program al Partidului Comunist
al Uniunii Sovietice.

Continentul SIBERIA

Într-o zi macaraua a fost împintărită în plină taiga. Așa a început construcția Orașului Științei.

● În regiunea Lena-Vitim, cu cele mai bogate zăcăminte, aurul se extrage pe o suprafață de 35.000 km p (mai mare decât întreaga suprafață a Belgiei sau a Olandei).

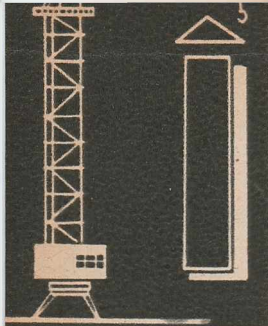
● Straturile de sare din regiunea Angara-Lena au o grosime de peste 1.000 de metri.

● Până nu demult Africa de Sud și fostul Congo Belgian furnizau peste 90 la sută din extracția mondială de diamante (circa 20 milioane de carate). Zăcămintele din Iakutia le depășesc cu mult pe cele din Africa de Sud și Congo, luate la un loc.

...Va veni curînd
vremea cînd oa-
menii vor spune:
cine n-a văzut Si-
beria n-a văzut
lumea.

N.S. HRUȘCIOV

n limba lor precisă, care nu admite hiperbole și metafore, geografii spun: Siberia este partea din teritoriul sovietic care se întinde către răsărit de la culmile Uralilor pînă la țărmurile Oceanului Pacific, mărginindu-se la nord cu mările Kara, Laptev și a Siberiei răsăritene, iar la sud cu nesfîrșitele și fierbințile stepe ale Kazahstanului și cu Republica Populară Mongolă. De la soare-apune la soare-răsare, de-a lungul Siberiei ar putea fi trasă o linie dreaptă de peste 7.000 de kilometri lungime; de la mieză-noapte la miezăzi, de 3.500 de kilometri.

La drept vorbind, avem de-a face cu un continent de 10.000.000 de kilometri pătrați, adică o suprafață mai mare decît aceea a Statelor Unite (fără Alaska), Angliei, Franței, Italiei și a celor două state germane luate la un loc.

Pe vremea țărilor Siberia nu era cunoscută decît ca o nesfîrșită întindere dezolantă, aflată undeva la capătul lumii, cu o climă necruțătoare, cu geruri năprasnice, o împărăție a înghețului veșnic...

Siberia era cu adevărat atunci un ținut cumplit, un înfricoșător loc de surghiun, o lume a morții lente dar implacabile. E de ajuns să ne purtăm o clipă cu gîndul la lecturile din marii clasici ruși, mai cu seamă la acelea din Tolstoi și Dostoievski, și în minte ne vor reînvia, la rîndu-ne, coșmarul „Casei morților”, convoaiele de deportați abia tîrîndu-se mii și mii de verste printre troiene haine, biciuți deopotrivă de suflarea turbată a vînturilor înghețate și de nagai-cele unor paznici pe jumătate demenți, duhînd a votcă... De vină nu era, însă, Siberia, ci tiranica și putreda stăpînire țaristă.

Această lume a trecutului a fost înmormîntată pentru totdeauna o dată cu acel trecut. Siberia sovietică este un ținut trezit la o nouă viață, un ținut ce cunoaște un ritm trepidant de valorificare a resurselor naturale, care lasă de departe în urmă epoca industrializării Angliei sau aceea a cuceririi Far Westului și a Californiei americane.

Cum s-a petrecut această minune?

E o întrebare la care nu se poate da un singur răspuns. Mai întii și întii trebuie să înțelegem bine ce este Siberia. Poate că nu toată lumea știe că întinsa Siberie adăpostește laolaltă o infinitate de teritorii foarte deosebite între ele. Dacă e adevărat că în nordul depărtat, la Verhoiansk și Oimiakon, mercurul termometrului coboară uneori sub 50 de grade și în anume zile chiar sub 65 de grade Celsius, există și regiuni în sudul Siberiei care primesc o cantitate egală de căldură solară cu a Ucrainei sau regiunilor de pe cursul inferior al Volgăi. Apoi relieful siberian nu este de fel o stepă nesfîrșită în care vînturile înghețate se rostogolesc nestingherite de la un cap la altul. Marea cîmpie de vest este zăgăzuită spre sud de maestosul masiv al Altaiului, cu piscuri semețe de 4.000 și 5.000 de metri înălțime. Dincolo de Enisei, cîmpia se curmă și face loc unui platou ale cărui margini de răsărit și de sud se înalță brusc, alcătuiind munții Saian, lanțurile muntoase de dincolo de Baikal și din nord-estul Siberiei.

Totul în Siberia e fastuos, imens, în stare să înflăcăreze imaginația cea mai prozaică. Căci dacă stepele sînt de necuprins și munții

străpung cerul, fluviile Lena, Enisei, Obi, Amur, Angara se numără printre cele mai lungi și mai bogate în ape din lume. S-a calculat că pe fluviile și rîurile siberiene s-ar putea construi hidrocentrale cu o putere totală de 165.000.000 kilowați, adică de aproape 65 de ori puterea hidrocentralei „Congresul al XXII-lea” de pe Volga, cea mai mare din lume.

Dar ce nu există și încă în mare belșug în Siberia! În primul rînd cele mai mari rezerve de material lemnos din lume. Cine n-a auzit de taigana siberiană? De nesfîrșitele păduri de pin și cedru, de mesteacăn și zadă? Apoi subsolul Siberiei ascunde cele mai bogate zăcăminte de uilă și lignit. Dar zăcămintele de gaze și petrol, cele de fier și mică, cele de platină, aluminiu, nichel, cobalt, wolfram, cositor, molibden și aramă, de aur și diamante...

Așadar lemn, cărbune, petrol, gaze naturale, fier, metale rare, fluvii bogate în apă, sare gemă, diamante! Ce spune această alăturare de bogății și de resurse? Desigur, ea vorbește aproape de la sine despre condițiile excepționale de favorabile care există în Siberia pentru producerea de energie electrică ieftină, pentru dezvoltarea metalurgiei, a chimiei, pentru prelucrarea ieftină a lemnului, pentru prelucrarea metalelor ușoare și celor rare, pentru industria extractivă ș.a.m.d.

La care trebuie neapărat adăugate vastele cîmpii cu pămînt negru în care grîul crește înalt și voinic, minunata diversitate a faunei ce pune la îndemîna omului cele mai scumpe blănuri din lume — zibelina, hermina, vulpea albă, albastră și argintie — frumusețea sălbatică și măreață a peisajului, liniștile tainice ale taigalei, orizonturile fără margini ale stepei... Și, în sfîrșit... soarele siberian, aerul șampanizat care ușurează respirația și face ca la Iakutsk un ger de -40° să poată fi mai ușor suportat decît -15° în atmosfera cu un mare procent de umiditate de la Moscova.

Nu, Siberia nu este un ținut înghețat. Ea poate fi excesiv de friguroasă și excesiv de secetoasă, dar este și excesiv de...

Trenurile merg spre răsărit...

Noua istorie a Siberiei a început o dată cu Octombrie Roșu. Apoi, în anii de neuitat ai industrializării, cînd nopțile păreau de prisos, păreau timp irosit zadarnic — atîtea erau de făcut și atît de nestăvilit era elanul constructorilor — pe pămînturi odinioară pustii au răsărit mii de mari întreprinderi industriale, printre care adevărați giganți, cum este combinatul siderurgic de la Kuznețk. Kuzbasul a devenit în anii aceia cea de-a doua bază siderurgică a țării. Siberia a devenit una din cele mai importante regiuni industriale ale Uniunii Sovietice.

Acum sînt ani buni de cînd uzinele siberiene își exportă produsele în zeci de țări din Europa și Asia, Africa și America. La loc de frunte se situează în această ordine de idei întreprinderile constructoare de mașini din regiunea economică Irkutsk; ele furnizează echipament uzinelor metalurgice și fabricilor de innobilare a minereurilor din R.P. Chineză și India, R.P. Polonă, R.A.U. și R.P. Bulgaria. Strungurile siberiene ajung pînă în Franța, utilajul minier siberian este prețuit în 13 țări.

Siberia este mîndră de înfăptuirile ei de astăzi și sigură de ziua ei de mîine, căci, de-a lungul anilor, în cuprinsul ei s-a născut un puternic detașament al clasei muncitoare sovietice, al intelectualității tehnice sovietice.

Instantaneu din districtul național Koriak. Cu asemenea îmbrăcăminte, micuții koriaci se pot zbenguși volozii chiar pe cel mai sfracnic ger siberian.

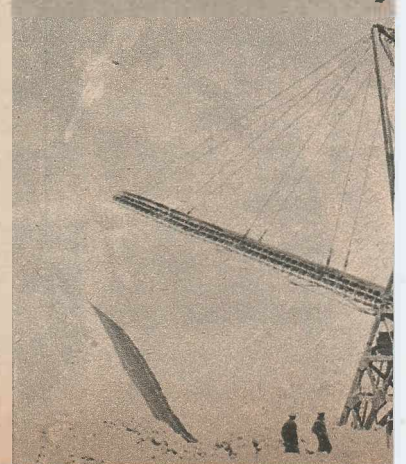

Priviți această grămadă de boabe. Sînt diamante! Diamante din Iakuția.

● Bazinul carbonifer din Iakuția, descoperit în ultimii ani, a fost evaluat la fantastica cifră de 6,8 trilioane tone.

● Numai rezervele de minereu de fier din Siberia răsăriteană depășesc cifra de 12 miliarde tone.

Excavatorul rotor de mare productivitate — 1.000 m³ de rocă pe oră — în curînd depășit de excavatorul rotor „ERȘR-2.600” care va putea lucra cu ușurință un strat de rocă grosimea unei case cu 6 etaje. Pentru transportarea rocii excavatorul va fi nevoie de 340 de vagoane.

În 1940, în economia siberiană lucrau 2.300.000 de muncitori și funcționari; la sfârșitul lui 1960 numărul lor ajunsese aproape de 6.000.000, adică sporise mai bine de două ori.

Un mare număr de vechi orașe s-au transformat în puternice centre industriale, în orașe mari, moderne, bine amenajate, ca: Novosibirsk, Omsk, Barnaul, Stalinsk, Krasnoiarsk, Irkutsk, Ulan-Ude, Cita — pentru a nu pomeni decât de cele mai cunoscute. S-au creat noi și întinse regiuni agricole pe pământuri odinioară virgine. Numai din 1954 pînă astăzi au fost desțelenite în Siberia 18 milioane hectare de pământuri altădată nelucrate.

● Fermele din Siberia vor vinde anul acesta statului 35 milioane chintale *) de lapte. Săcătind jumătate de litru de om pe zi, această cantitate ar fi suficientă timp de două zile pentru populația întregului glob.

Și, se înțelege, s-au construit rețele de căi ferate și sosele, noi linii de înaltă tensiune și conducte petroliere. Ceea ce pe vremuri părea o piedică aproape de netrecut în calea legării Siberiei de restul țării, anume distanțele enorme, devine acum un alt vestigiu al trecutului; depărtările au fost anulate de mijloacele moderne de locomoție. Mai întii trenurile rapide au redus distanța dintre capitala sovietică și țărmul Pacificului la 7 zile și 7 nopți. Apoi „TU-104” a înscris pe drumurile nevăzute ale văzduhului recordul de 11 ore și 35 de minute, cu câteva escale. Acum, „expresul” aerian „TU-114” face cursa regulată Moscova-Habarovsk, străbătînd toată Siberia în numai 9 ore.

● Marea magistrală transsiberiană Moscova-Irkutsk este acum în întregime electrificată, întrecînd ea singură ca lungime (5.357 km) toate căile ferate electrificate din S.U.A. (3.943 km).

Siberia de astăzi are de altfel pe toate planurile aripi mult mai puternice decât odinioară. Ceea ce cu o zi înainte părea încă o culme ține a doua zi de istorie. Aici totul trăiește acum simultan în prezent și în viitor. Uimit de cele văzute, un ziarist francez și-a însemnat în carnetul de not: „În Siberia articolele îmbătrînesc înainte de a vedea lumina tiparului”.

În 1924 la Novosibirsk se întîmpla un eveniment care umplea de entuziasm toată regiunea: începea construcția centralei electrice. Mihail Kalinin pusese piatra fundamentală, iar ziarele vremii scriau „O centrală electrică gigantică este pe cale de a fi construită!” De atunci au fost construite multe altele. Cu aceea din Krasnoiarsk se întîmplă totuși un lucru deosebit. La început, puterea ei instalată fusese prevăzută a fi de 3.000.000 kW, apoi a fost sporită la 4.000.000, pentru că acum vreo doi ani să fie stabilită „definitiv” la 5.000.000 kW. Curînd după aceea am aflat de o nouă sporire: 6.000.000 kW. Iar azi constructorii ei studiază posibilitatea de a-i spori puterea pînă la 8.500.000 kW.

E numai un exemplu. Și iată un altul. La Bratsk, pe Angara, se construiește o hidrocentrală a cărei putere instalată va fi de 4.750.000 kW față de proiectul inițial de 3.600.000 kW. Vești sosite de pe țărmul Angarei anunță că în cinstea celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S., la 17 octombrie — ziua deschiderii Congresului — primele două agregate ale uriașei hidrocentrale siberiene vor începe să dea curent electric.

● Numai în primii doi ani ai septenalului, sumele alocate de statul sovietic pentru construcții în Siberia s-au ridicat la 6,7 miliarde ruble, adică au fost egale cu totalul investițiilor făcute în economia U.R.S.S. în timpul primului cincinal.

Trenuri fără număr continuă să poarte spre pămînturile desțelenite și spre șantierele marilor obiective detașamente de entuziaști constructori ai comunismului...

Ziua de mîine a Siberiei

Care va fi ziua de mîine a Siberiei? Cum va arăta peste ani această lume aflată într-o frenetică schimbare? Se înțelege, nu e vorba de pronosticuri, de preziceri, dat fiind că nici omul sovietic nu lasă nimic în voia hazardului. Să ne amintim deci de o precizare din proiectul de Program al P.C.U.S. „În următorii douăzeci de ani trebuie să se asigure: în

*) 1 chintal = 100 kg.

Siberia și Kazahstan crearea unor noi baze energetice care vor folosi zăcămintele de cărbune ieftin și resursele hidroenergetice ale râurilor Angara și Enisei, organizarea în aceste regiuni a unor mari centre industriale mari consumatoare de energie electrică, terminarea în Siberia a construcției celei de-a treia baze siderurgice a țării, valorificarea unor noi zăcăminte bogate de minereuri și cărbune, construirea unei serii de noi centre ale industriei constructoare de mașini".

Așadar, proiectul de Program al P.C.U.S. prevede, în primul rând, ca în viitoarele două decenii Siberia să se transforme deopotrivă într-o mare producătoare și într-o mare consumatoare de energie electrică (nu e lipsit, desigur, de interes să ne rememorăm că același document subliniază că în 1980 Uniunea Sovietică trebuie să producă 2.700-3.000 miliarde kWh, adică mai mult decât întreaga producție mondială de electricitate de astăzi).

Acesta e viitorul. Dar să nu uităm că încă de pe acum, pe baza cărbunelui ieftin al Siberiei, se află în construcție mari termocentrale la Nazarevo, Tomi-Issinsk, Gusinozersk și în alte locuri. Împreună cu liniile de înaltă tensiune care vor porni de la hidrocentralele Bratsk, Irkutsk și Krasnoiarsk, ele vor alcătui sistemul energetic siberian. Prin unirea lui cu sistemul energetic al părții europene a Uniunii Sovietice, va fi creat un sistem energetic unic al U.R.S.S., sistem dispunând de suficiente capacități de rezervă, care va permite transportarea energiei electrice din regiunile de răsărit în partea europeană a țării și care va fi interconectat cu sistemele energetice ale celorlalte țări socialiste.

În al doilea rând, construirea în Siberia a celei de-a treia baze siderurgice a U.R.S.S., valorificarea unui mare număr de noi și bogate zăcăminte, apariția altor mari centre ale industriei sovietice constructoare de mașini vor spori, evident, în mod considerabil forța economică a Uniunii Sovietice, făcând ca aceasta să se situeze pe primul loc în lume atât în ce privește producția industrială globală, cât și cea pe cap de locuitor.

"Producția de metale și combustibili — spune proiectul de Program al P.C.U.S. — este fundamentul industriei moderne". În următorii douăzeci de ani siderurgia sovietică trebuie să atingă o dezvoltare care să-i îngăduie a produce circa 250 milioane tone de oțel pe an, ceea ce înseamnă mai bine de 1.000 kg pe cap de locuitor. (Conform datelor Comisiei economice europene, producția de oțel a Angliei, Republicii Federale Germane și Franței va oscila în anii 1972-1973 între 620 și 670 kilograme pe cap de locuitor. În S.U.A. ea va ajunge să fie, între 1972-1975, de 754 kilograme. După cum arată Consiliul economic și științific al U.R.S.S., Țara Sovietelor va depăși nivelul american încă în 1972-1973 și se va situa pe primul loc în lume în ce privește producția de oțel).

Care va fi partea Siberiei la acest progres furtunos al economiei sovietice?

De pe acum se cunoaște amplasamentul a două gigantice obiective industriale ce vor fi construite — unul lângă Stalinsk (în Siberia apuseană) și unul la Taișet (în regiunea Irkutsk); aceste obiective vor constitui nucleul celei de-a treia baze siderurgice a U.R.S.S. În același timp pînă în 1965 extracția de cărbune este prevăzută a atinge în Siberia și în Extremul Orient sovietic uriașa cifră de 182.000.000-186.000.000 tone, din care 40 la sută vor fi extrase „la zi”, adică cu un preț de cost mult scăzut. Dar cum s-ar putea vorbi de Siberia viitorului fără a pomeni de uriașele zăcăminte de fier și titan, de zirconiu și selenite nefelitice descoperite recent, de condițiile extrem de propice pentru dezvoltarea industriei aluminiului?...

Toate acestea vorbesc parcă de la sine de posibilitățile realmente uimitoare care există în Siberia pentru dezvoltarea siderurgiei și a construcției de mașini. Posibilități pe care omul sovietic nu le lasă nefolosite, ci le fructifică, în ritmuri tot mai trepidante.

Încă în cursul septenarului, pe harta Siberiei vor apare zeci de mari centre populate. Vor fi deschise 70 de mine mari, iar pe lângă fiecare din ele va fi construit un orașel muncitoresc. Și n-am amintit încă decît de principalele obiective. Pentru realizarea lor sînt afectate patruzeci la sută din toate investițiile capitale pe care Uniunea Sovietică le va face în cursul septenarului. Din fiecare zece ruble investite, deci, de statul sovietic în

construcții capitale, patru merg în Siberia! Laolaltă, aceste cifre alcătuiesc fără doar și poate o panoramă unică, menită a deschide o perspectivă captivantă asupra a ceea ce este Siberia astăzi și asupra a ceea ce va fi mâine.

Dar mai e ceva!

Crearea bazei tehnico-materiale a comunismului coincide în timp cu o autentică revoluție științifică și tehnică la ale cărei începuturi asistăm adesea cu răsuflarea tăiată de emoție și admirație. Proiectul de Program al P.C.U.S. stipulează, în fraze sobre — dar cît de elocvente! — că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice va sprijini prin toate mijloacele creșterea continuă a rolului științei în construirea societății comuniste, stimularea cercetărilor care deschid noi posibilități în dezvoltarea forțelor de producție, introducerea în practică, rapid și pe scară largă, a celor mai noi realizări pe tărîmul științei și tehnicii. „Știința — arată proiectul de Program — va deveni în deplină măsură o nemijlocită forță de producție”.

Cum se va dezvolta știința în Siberia?

Să ne închipuim că ne-am transporta pentru cîteva clipe în inima Siberiei, în Orașul științei de lângă Novosibirsk.

Orașul științei? Da, un oraș al savanților, ridicat în ultimii ani în plină taiga. Aici, în Orașul științei, e instalată filiala siberiană a Academiei de științe a U.R.S.S., înființată și ea în ultimii ani. Ce sarcini își asumă savanții veniți aici din toate colțurile patriei sovietice? Un scurt pasaj dintr-o cuvîntare rostită astă-iarnă de Nikita Sergheevici Hrușciov ne dă răspunsul cel mai nimerit: „Sîntem cu toții mîndri de faptul că sub puterea sovietică populația Siberiei a sporit conside-

Blănurile din Siberia se bucură de o înaltă apreciere pe piața mondială.

rabil. Dar cîte spații mai sînt încă nelocuite! Cîte milioane de oameni mai poate primi încă Siberia! Și nu numai că-i poate primi, dar le poate și satisface necesitățile pe planul culturii, științei, progresului tehnic”. Alături de muncitori și tehnicieni, de ingineri și agronomi, de lucrători ai sovhozurilor și de colhoznici, savanții au și ei îndatorirea de a contribui la crearea în Siberia de condiții optime pentru traiul omului.

● Institutul siberian pentru construcții rurale are în momentul de față misiunea de a elabora proiecte de sistematizare a 48 de raioane. La întocmirea acestor proiecte lucrează un mare colectiv, alcătuit din arhitecți, agronomi, zootehnicieni, hidrotehnicieni, constructori, energeticieni, specialiști în lucrări de drumuri etc.

În viitoarele așezări rurale de tip urban se vor construi case cu unul sau mai multe etaje. Acestea vor avea încălzire centrală, apă caldă, electricitate etc. În același timp, în noile sate se vor construi cluburi, școli, internate, spitale, complexe sociale de

deservire a localnicilor, case de odihnă pentru bătrîni etc.

● Tot în Siberia se construiește cea mai mare bibliotecă tehnică și științifică din lume. Și anume la Novosibirsk. Ea va deservi deopotrivă orașul gazdă, Orașul științei, Tomsk, Irkutskul, Krasnoiarskul, ca și all localități.

Totalul fondului de cărți — 10 milioane. Totalul cititorilor putînd deserviți în același timp — 1.300.

Noile obiective industriale și noile centre muncitorești vor aduce cu sine un spor considerabil al populației. Vor crește implicit și nevoile alimentare. Iată dar una din temele aflate în dezbateri în Orașul științei. Într-un munte de Altai și Novosibirsk se află o uriașă stepă, stepa Kulundă. Regimul precipitațiilor nu este aici de loc favorabil unei agriculturi intensive. Totuși, atunci cînd plouă, și astăzi se întîmplă cam o dată la trei ani, recoltele sînt pur și simplu fantastice. Savanții siberieni se străduiesc ca acest pămînt să rodească în mod obișnuit și nu la voia întîmplării. În subsolul țîntului cuprins între Altai și Oceanul Arctic curge un adevărat fluviu pe care oamenii de știință vor acum să-l capteze și să-l folosească. Proiectul acestei mari opeii chemate a fertiliza întreaga stepă Kulundă a și fost supus Academiei de științe, iar în unele locuri pompele au și început să scoată apa la suprafață pentru a o împrăștia pe ogoare. Previțiuni recente estimează că țîntul Altai va putea furniza în viitor Țării Sovietice un miliard de puduri de cereale!

Sau o altă temă. V-ați gîndit ce imensă rețea de șosele presupune o Siberie puternic industrializată? Numai că în condițiile frigului și căldurii excesive, șoselele obișnuite nu pot rezista multă vreme unui trafic intens. De aceea, savanții siberieni studiază acum pe o autostradă experimentală construită lângă Magadan, pe țărmul Pacificului, înălțurarea acestui neajuns. Ei au în studiu, printre altele, problema găsirii unui amestec din oțel și mase plastice — pentru realizarea unor șine de cale ferată mai rezistente la frig și presiune, dat fiind că iarna, uneori, ce cunoscute astăzi se frîng ca un chibrit.

Dar cîte probleme ridică folosirea apelor siberiene! Se știe că marile fluvii siberiene îngheață șase luni pe an. Înseamnă oare așa că Siberia va primi lumină numai jumătate din an? Categorie, nu! Căci dacă la suprafață apele îngheață, spre patul alb ele își urmează nestingherite mersul. Se învîntă deci un studiu minuțios și fără cusur raportului dintre grosimea gheții și mișcarea, forța cursurilor de apă.

Cele de mai sus sînt frînturi izolate din marea epopee care se scrie pe pămîntul Siberiei. Din cîte strădanii, din cîte eforturi similare, mărețe și anonime, se alcătuiesc marea suvoi ce împinge înaintea Siberiei astăzi spre înfăptuiri fără egal în lume!

În marea epopee se înscriu și paginile eroism legendar al celor doi piloți cosmonauți sovietici Iuri Gagarin și Gherman Titov. Aici, de pe pămîntul Siberiei, de pe cosmodromul Baikonur (Siberia apuseană), ei s-avîntat spre stele pe bordul navelor cosmice „Vostok-1” și „Vostok-2”.

Ce-ar spune astăzi neuitatul Gorki care în acum cîteva zeci de ani, străpungînd viitorul cu privirea-i atît de ascuțită, exclamă: „În cîntîndu-ne imaginația cu grandoarea ei, dinaintea ochilor se desfășoară imaginile basm ale viitoarelor Siberii pe care le va face forța elementară îmblînzită și valorificată energia activă a omului!”

Vremurile pe care marile scriitori le vedea undeva departe, în viitor, într-o aureolă de basm, sînt acum uimitor de aproape. Societatea comunistă nu mai este de domeniul viitorului generoasă, ci poate fi situată precis, viitorul cel mai apropiat. P.C.U.S. proclamă solemn: „Actuala generație a oamenilor sovietici va trăi în comunism”. Și oricine știe astăzi în lume că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice își respectă angajamentele.

Mîndrindu-se cu cele înfăptuite pînă acum Siberia privește mai departe spre viitor. Făcete și năzuiește către el plină de încredere și-l făurește cu minile harnice și puternice ale muncitorilor și colhoznicilor, cu mințile cutezătoare ale savanților, ale visătorilor

Dumitru HIN

Teatrul de Operă și Balet din Novosibirsk.

↑
 Cu mâinile lor vrednice și pricepute, montorii de la Bratsk au înălțat gigantică estacadă metalică de peste Angara, au montat, uneori la o mare înălțime, macarale unice în lume prin puterea lor, au asamblat uriașele corpuri ale hidrocentralei. Alexei Reșetniak nu este însă un montor ca oricare altul, ci o mândrie a acestui glorios colectiv, care luptă ca angajamentele luate în cinstea celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. să fie depășite.

←
 Milenara taiga, pe vremuri de neștrăbătut, este nevoită să bată în retragere.

realități

Trimiși în R.D. Germană îndată după adoptarea măsurilor de securitate la granițele R.D.G. și la linia de demarcație dintre capitala țării și Berlinul occidental, o serie de ziaristi occidentali sperau să găsească aci prilej de minciuni și calomnii. La „fața locului” însă, mulți dintre ei s-au văzut nevoiți să recunoască, dimpotrivă, înflorirea R.D. Germane. Nu demult trimisul special al ziarului „New York Times” afirma bunăoară, printre altele: „Viața în Germania de răsărit (R.D. Germană — n.r.) este mai ușoară ca în trecut... Nu pot fi tăgăduite progresele realizate de Germania de răsărit în cantitatea și calitatea bunurilor de consum”. Câtă dezamăgire trebuie să le fi produs ziaristilor occidentali faptul că în loc de a putea transmite știri despre „nemulțumiri” și „dezordini” au trebuit să relateze despre deplina adeviziune pe care populația R.D. Germane o manifestă față de măsurile adoptate de guvern. Adeviziunea populației s-a manifestat în cele mai variate feluri: prin hotărîrea a 70.000 de tineri de a intra voluntari în rîndurile armatei populare naționale, pentru a contribui la apărarea realizărilor

dim

statului muncitoresc-țărănesc; prin cele 640 tone oțel pe care le dau zilnic, peste plan, muncitorii de la combinatul „I.V. Stalin”; prin cererile înaintate în aceste zile de 7.700 membri ai organizației „Tineretul Liber German” de a fi primiți în rîndurile candidaților de partid... Dar mai ales prin votul masiv pe care poporul german l-a dat, în alegerile din 17 septembrie, pentru puterea populară, pentru guvernul R.D. Germane. Iată fapte care vorbesc deopotrivă despre înflorirea și soliditatea regimului democrat-popular din R.D. Germană.

Anunțul unei întruniri revanșarde în Braunschweig (R.F.G.): «ADUNARE A PARAȘUTIȘTILOR MILITARI. LOCUL DE «ATERIZARE» — CASA ȚINȚĂȘILOR». Iar alături, ca un simbolic și tragic avertisment: un mare ← mutilat din cel de-al doilea război mondial...

Ocupanți americani... În Berlinul de vest ti întâlnești la tot pasul. Sînt aroganți, brutali, provocatori. ↓

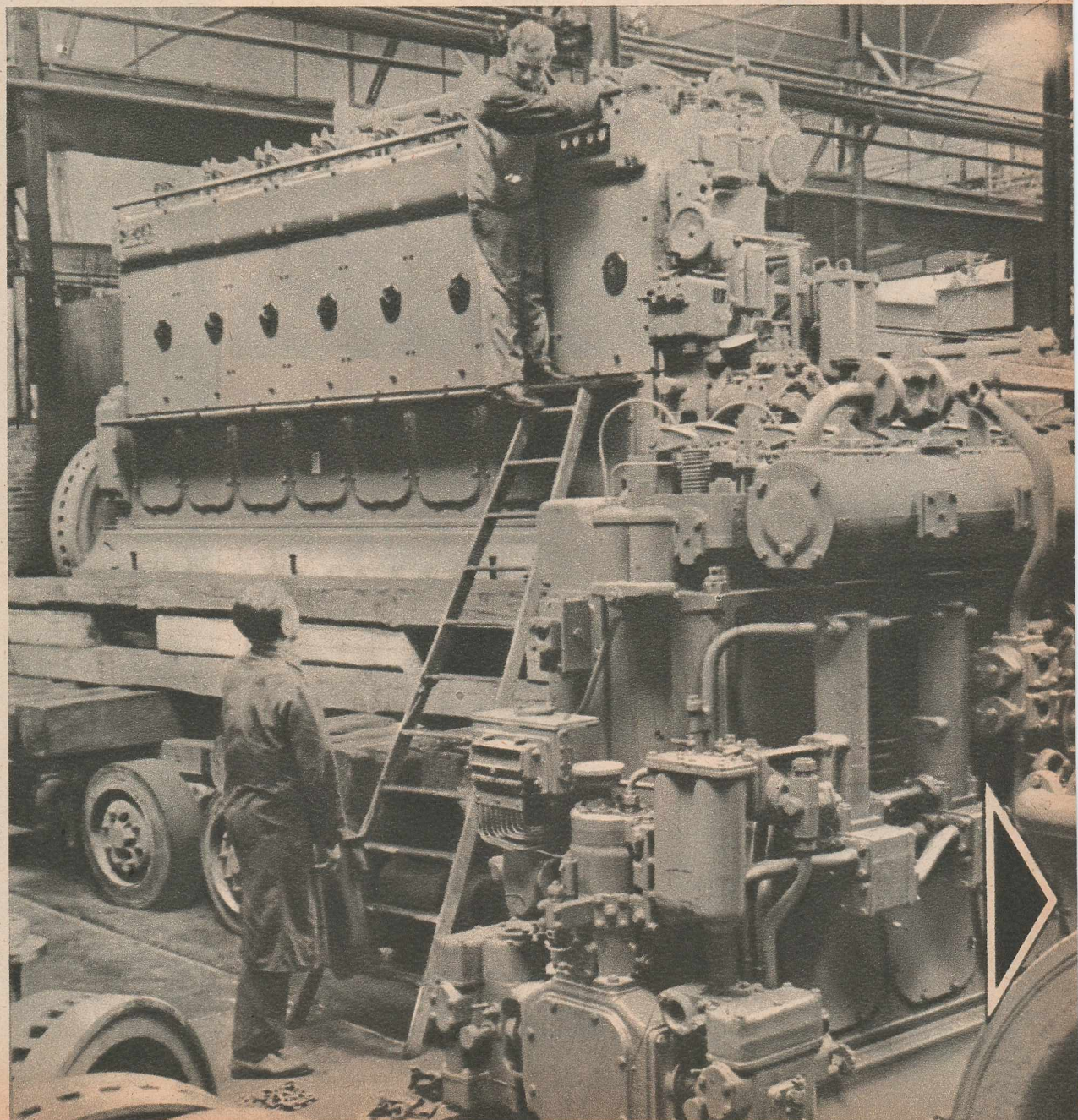
dovă lumii

↑
Tot mai frumoasă devine capitala Republicii Democratice Germane — rod al construcțiilor pașnice, socialiste.

R.D. Germană s-a afirmat pe plan internațional ca un partener comercial de prim rang. Printre produsele industriei grele care se exportă în numeroase țări se află și motoarele diesel fabricate la uzinele „Karl Liebknecht” din Magdeburg.

↓

Dar în vest, în Germania occidentală, oare ce înfloreste? În orice caz, mai puțin economia mult lăudatului „miracol vest-german”; un fapt semnificativ în această direcție îl constituie pierderea înregistrată de Banca Federală de la Bonn — în numai 3 săptămâni — de 1,8 miliarde mărci. În schimb înfloresc tot soiul de mătrăguni militaristo-revanșarde. Iar manevrele militare provocatoare în apropierea granițelor R.D.G., zgomotoasele întruniri ale diferitelor organizații neofasciste și alte asemenea acțiuni nu sînt altceva decît manifestări ale unei minii neputincioase. Căci unelțirile celor care, neținînd seamă de lecția istoriei, ar vrea un nou „Drang nach Osten”, sînt dinainte sortite eșecului.

Corespondență din Berlin

de Horla LIMAN

Continuându-și seria de calomnii, posturile de radio din Berlinul occidental, de la Bonn și din diferite capitale occidentale consideră măsurile cu privire la asigurarea granițelor de stat și controlul circulației dintre R.D.G. și Berlinul occidental — măsuri luate la 13 august de guvernul R.D.G. — drept „un atentat la libertățile individuale”. E adevărat, ele nu precizează la care anume libertăți se referă, dar probabil că „sînt foarte multe”. Prin martie, aprilie, cînd mă aflam ultima oară la Berlin, am putut să constat, în urma unui studiu destul de amănunțit, că volumul alimentelor furnizate pieței depășește masiv volumul consumului. Impingînd mai departe curiozitatea, am putut vedea de pildă, în aceeași zi, la același magazin, bonuri pentru 100 gr de un și altele pentru cîte 5 și 10 kg. Cum restaurantele sau cantinele nu se aprovizionează de pe piață și cum ancheta întreprinsă a dus la concluzia că este vorba de un fenomen general, nu mi-a rămas decît o singură ipoteză: în cadrul „libertății individuale”, un număr de indivizi acaparează alimentele din Berlinul democrat pentru a face cu ele speculă. Alimentele erau sustrate de către traficanții încurajați și chiar plătiți de Adenauer și Brandt. Traficanții nu aveau decît să bage pachetele într-o servietă și să treacă pe trotuarul celălalt, pentru a le vinde în Berlinul occidental. Evident, un asemenea gen de „import” îi convenea lui Adenauer. Cancelarul de la Bonn a refuzat în schimb marea cantitate de vaccin antipoliomielitic oferită de guvernul R.D.G. pentru copiii din R.F.G.-ul bintuit de o gravă epidemie. A refuzat din demnitate? Nicidecum! Numai din lipsă de grijă pentru copiii din Germania occidentală!

De altfel nu trebuie să ai un spirit de observație deosebit de ascuțit pentru a remarca faptul că astăzi magazinele din Berlinul democrat sînt pline de produse alimentare și industriale. Cîteva cifre comparative prilejuiesc o constatare care n-ar avea nevoie de comentarii. De la 13 august, data închiderii punctelor de trecere dintre cele două sectoare, consumul de alimente din Berlinul democrat a crescut cu 30 pînă la 50 la sută. Să fi crescut oare în asemenea măsură pofta de mîncare a berlinezilor? Explicația constă în faptul că acum traficanții nu pot escalada zidurile de beton și, ca atare, alimentele nu mai „fug” de pe piață, ci ajung la cei cărora le sînt destinate.

Acum, Adenauer trage clopotul de alarmă și, asemeni lui Brandt, strigă: sîntem în Berlin ca într-o barcă naufragiată.

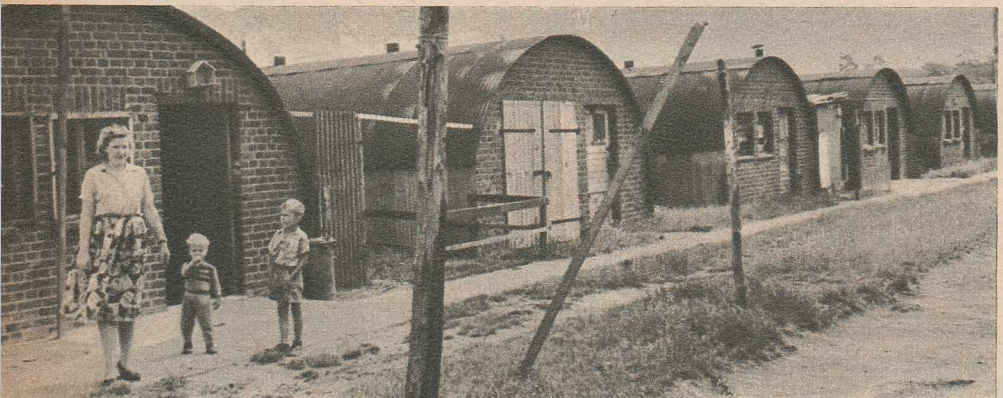
Dar Berlinul occidental nu era pentru societatea anonimă pe acțiuni Adenauer, Brandt și comp. nu-mi-a mijloc de dezorganizare economică a R.D.G., ci și un factor primejdios de provocări politice. Nu întîmplător, la un moment dat, numărul „turistilor” americani a crescut în mod neobișnuit în Berlinul democrat. Oare pentru că vizitatorii doresc să vadă noile blocuri care leagă Stalinalee de Alexandersplatz? Nicidecum. Plimbările acestea aduc mai cînd cu investigațiile de spionaj sadea, lipsite însă de astăzi de orice perspective. La 13 august, un număr destul de mare de agenți ai celor 83 de organizații de spionaj vest-berlineze au rămas în capcană. Cercul în jurul lor se strînge tot mai mult și raidurile de recunoaștere întreprinse de jeepurile americane pentru a afla ce s-a ales din libertățile individuale ale agenților lui Allen Dulles se soldează numai cu multe constatări amare. În întreprinderi urcă mereu graficul producției, țăranii din cooperative au terminat stringerea recoltei în cele mai multe regiuni, 2.450 de noi studenți s-au înscris la Universitatea Humboldt, teatrele și-au deschis stagiunea, oamenii rîd, cîntă, creează, dar totodată urmăresc cu vigilență și calm evenimentele. Este greu să nu observi toate acestea. Mai ales cînd deunăzi, într-o frîntură de minut, am auzit la postul vest-berlinez „Rias” un lătrat emis cu întîrziere: „R.D.G. nu există”... Nu m-a mirat. În general, presa vest-germană a trecut cu vederea și faptul că aproape un milion de oameni l-au ovaționat pe Gherman Titov pe străzile orașelor din Germania democrată. Ba s-a găsit chiar un mercenar al monopolurilor de pe Rin care să afirme că al doilea cosmonaut sovietic nici măcar n-ar fi zburat în Cosmos. Despre el și despre cei de la Rias nu se poate vorbi decît cu cuvintele lui Titov: „Dacă n-ar exista idioși pe lumea aceasta, viața ar fi plictisitoare”.

Numai că în cazul de față nu e vorba doar despre niște idioși pur și simplu, ci despre niște idioși periculoși.

Oamenii muncii din R.D. Germană sprijină măsurile pașnice ale guvernului printr-un puternic avînt în muncă. Pretutindeni — pe șantierul noulor construcții, în întreprinderi și instituții, la orașe și la sate — se desfășoară o entuziastă mișcare patriotică menită să întărească și mai mult economia națională a R.D. Germane.

Gărzile muncitorești — expresie a hotărîrii clasei muncitoare din R.D. Germană de a apăra patria socialistă. ↓

↑
„Miracolul economic” vest-german în acțiune: în asemenea barăci, cum sînt acestea din Kelsterbach pe Main, „locuiesc” nenumărate familii de muncitori din Germania occidentală.

←
Fotografia nu datează din zilele hitlerismului; poliția lui Brandt reprimă cu brutalitate elementele democratice în Berlinul occidental.

Mox!

ntro-o bună zi, nevastă-mea își dădu cu părerea că n-ar fi rău s-avem și noi un câțeluș pe lângă casă.

— Cățelul e-o ființă gingașă. O să avem și noi puțină variație!

Privirea mea, încărcată de un reproș mut, nu fu receptivă de Adelaida (nevastă-mea). Va să zică persoana mea nu era suficientă pentru deplina varietate a vieții noastre de familie.

Până la urmă mi-adusei aminte că despre ciine se spune că-i cel mai bun prieten al omului. Cercetînd prin bibliotecă, am găsit o mulțime de povestiri în care se afirma că traiul în comun cu un ciine este de un real folos. În afară de faptul că acest animal e foarte inteligent și ușor de instruit, prin devotamentul său el constituie un exemplu care îl înobilează pe om, îl face mai bun. Gîndindu-mă că Adelaida ridică anumite pretenții în legătură cu unele trăsături noi ale caracterului meu, i-am comunicat, zîmbind cam acru, acordul meu.

După cîteva săptămîni, venind extrem de obosit de la o întîlnire cu prietenii, m-am trîntit de-a dreptul în fotoliul meu preferat.

Un urlet nesfîrșit mă făcu să sar pînă-n mijlocul camerei. De sub mine țîșnise un ghem de lînă neagră din care se zbirlea un fel de coadă. Am privit cu îndreptățită ură și curiozitate o pereche de măgele negre ce se roteau furioase și am simțit deodată o profundă antipatie pentru jucăria asta vie. Antipatie reciprocă, după cum mi-am dat seama mai apoi.

— E cățelul nostru — îmi spuse Adelaida. Îți place? Îl cheamă Mox!

Mox privi spre nevastă-mea manifestînd tot devotamentul de care era capabil și neuitînd să-mi adreseze niște mirîrituri semnificative.

— Da... E drăguț... — minții eu.

Și nu e bine să minți. Asta urma s-o constat mai

tîrziu. Așa că am repetat, mîrîind și eu:

— Da... E drăguț... Fii binevenit în casa noastră, Mox! Poți să stai la noi și o săptămînă...

— Cum adică, o săptămînă? — întrebă nevastă-mea.

— Păi cînilor nu le place să zacă prea mult timp în aceeași casă. Pe 17 e ziua lui Nicușor. I-l facem cadou pe Mox.

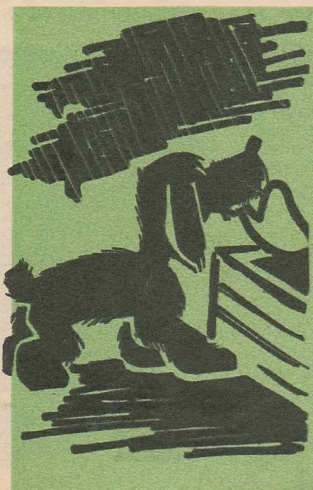
— Nici să nu te gîndești! Mox o să stea la noi toată viața. Cel puțin cît am să trăiesc eu.

Încă de atunci am avut sinistrua bănuială că Mox înțelege la perfecție graiul omenesc. Linse mîna nevesti-mi și-mi aruncă o privire care promitea multe. În locul meu, un altul mai puțin convins de calitățile sale omenești s-ar fi rușinat de nimicnicia sa.

După ce mă documentai rapid la bibliotecă asupra longevității acestor prieteni devotați ai omului, mă hotărîi să-l boicotez.

Și chiar așa procedai. Singura atenție pe care i-o acordam era cîte un picior zdravăn în dosul lui gras, de purcel bine hrănit. Eram convins că perseverînd astfel am să-l demoralizez pe Mox. Atît moral cît și fizic.

E posibil ca Mox să fi citit în gîndurile mele. Pentru că de a doua zi reieși evident că-mi declarase și el război. Dimineața nu-mi găsi papucii. Răscolii toată casa urmărît de Mox, care avea întipărită pe mutră

o uriașă satisfacție. Îmi dădeam bine seama că era opera lui, dar n-aveam nici o dovadă. Abia spre seară i-a găsit nevastă-mea în lada de gunoi.

Trebuiau luate măsuri de urgență. Am scos cea mai bună undiță din trestie de bambus și i-am ară-

tat-o lui Mox, atrăgîndu-i atenția că, în eventualitatea unei repetări a infracțiunii, i-o rup pe spinare. Mox mă ascultă cu atenție și mi se păru că dă din cap. În orice caz a fost cea din urmă oară cînd mi-am văzut undița de bambus. Avînd în vedere că era iarnă și că Mox nu părăsise casa, am toate motivele să cred c-a mîncat-o.

Relațiile se înăspreau pe fiiece zi. Mox avea timp liber cît potea și îl întrebînta cu folos, chibzuind în amănunt la următoarele isprăvi.

Mox avea un simț supraciencic, diferențiînd cu ușurință prietenii mei de cei ai Adelaidiei. Cînd soseau aceștia din urmă, Mox devenea cel mai distins gentleman. Un adevărat lord englez. Era suficient ca să-mi vină în casă vreun prieten, pentru ca orice urmă de aristocratism să dispară. Mox se transforma într-un derbedeu cu vechi state de serviciu; lătra încontinuu vreme de două ceasuri și se dădea la amicul meu cu intenția vizibilă de a-i deranja fasonul pantalonilor.

Într-o zi a trecut pe la mine Nicușor, vechi prieten,

coleg din clasele primare. De bucurie, m-am repezit pentru cinci minute să cumpăr cîte ceva din apropiere, de-o gustărică. Mox își dădu seama c-ar fi fost o prostie să scape o asemenea ocazie. La început, pentru a da o probă de ce e capabil, Mox îi sfîșie, cu un deosebit sînge rece, cracul pantalonului și-și infipse colții în picior. În legitimă apărare, prietenul meu aruncă cu servieta în Mox cu atîta forță, încît din oglinda mare de perete rămase numai rama. Ca represalii, Mox îi scoase din uz și celălalt crac și începu să tragă și de haină. Cînd m-am întors, Nicușor dansa pe masă un rock-and-roll deosebit de original, țînîndu-și rușinat în față-i resturile a ceea ce cu cinci minute în urmă fusese o pereche de pantaloni bine croiți și călcați la dungă. Cînd mă văzu, Mox își mai privi o dată adversarul, sarcastic, și ieși din odaie cu conștiința datoriei îndeplinite întipărită pe mutra lui abjectă.

Țînînd seama de relațiile atît de amicale dintre nevastă-mea și Mox, a trebuit să îndur mult timp coșmarul acesta. Am tăcut și-am răbdat chiar și atunci cînd Mox a înghițit bilețul meu de fotbal, dobîndit cu atîta trudă, pentru meciul C.C.A.-Dinamo.

Răbdarea mea ajunsese însă la ultima limită în ziua în care Mox reuși să-și vire botul în pernele noastre din puf de gîscă, puse pe balcon la aerisit, și transformă curtea blocului într-un veridic decor din „Avalanșa” (scena furtunii de zăpadă).

În conformitate cu hotărîrea comitetului de bloc, am alergat toată duminica ca un disperat după fiecare fulg, spre deliciul copiilor din curte. Nici Mircea Cri-

presimții destul de vag că nu vom putea ajunge la o înțelegere.

Atunci am luat hotărîrea eroică să mă comport cu Mox mult mai uman.

L-am ademenit într-un taxi și, îndopîndu-l cu peste jumătate kilogram de șuncă („Mistrețul”), l-am transportat fără nici o peripeție pînă în apropiere de comuna Cățelu. Aici, din mersul mașinii, i-am imprimat cu piciorul o asemenea accelerație încît după cele mai sumare calcule Mox trebuia să devină cel puțin satelit artificial al Pămîntului. Apoi l-am rugat pe șofer să-ntoarcă din mers și să-mi arate de ce este capabilă mașina lui.

Trăiam clipe de euforie. Am plătit 98 de lei taxiului și m-am oprit drept la zahana. Am stat la o gustărică pînă s-a înnoptat de-a binelea. Merita atîta lucru amintirea lui Mox.

Cînd am ajuns acasă, noaptea tîrziu, cam pe trei cărări spre rușinea mea, Mox mă aștepta în fața apartamentului. Era plin de noroi, de parcă ar fi stat în troaca porcilor. Am simțit că mă transform într-o statuie de piatră. Dîndu-și seama de aceasta, se scutură de nămol peste mine și, ștergîndu-se disprețuitor de pantalonii mei, se

șan n-a obținut în viața lui un succes atît de răsunător.

După această întîmplare i-am strecurat nevesti-mi o aluzie destul de delicată despre eventualitatea aruncării lui Mox pe fereastră. I-am sugerat că această măsură pedagogică, destul de brutală la prima vedere, ar putea să aibă un rol binefăcător asupra caracterului lui Mox. Adelaida mă făcu bestie, așa că

strecură pe ușă și sări de-a dreptul pe studio.

★

Mox trăiește de atunci laolaltă cu noi.

Unica mea mîngiere e constatarea că cel mai bun prieten al omului e ciinele. Dacă mă invidiați cumva, pot să vă procur și dumnea-voastră un câțeluș. Mox are patru urmași în viață, grași și sănătoși.

Vlad MUȘATESCU

(După o schiță de V. SANIN, apărută în „Nedelia”)

Ilustrații de Val PODAȘCĂ

MOZAIC

E BINE SĂ ȘTIMI

Cum se numesc locuitorii orașului dumneavoastră?

Unii cititori ne întreabă cum se formează — de la diverse nume de orașe — numele locuitorilor respectivi. De la București — bucureștean, de la Iași — ieșean, asta nu e greu pentru nimeni. Dar cum se numesc locuitorii, de pildă, din Curtea de Argeș, Piatra-Neamț, Mangalia?

Cel mai obișnuit mijloc de formare îl constituie sufixul ean: hunedorean, năstădean, pileștean. De aceea e corect să se scrie și să se spună arădean și nu arădan. Când numele orașelor se termină în ș sau în j, numeroși vorbitori folosesc terminația an și pronunță — și scriu — clujan, făgărășean ș.a., ceea ce nu e corect. Trebuie să rostim și să scriem potrivit normelor ortografice: clujean, făgărășean etc.

Terminația an se adaugă la

numele de orașe în u și i: băcăuan, odorheian, vasluian. (De la Buzău, se spune totuși buzoian). Se adaugă numai în cazul orașului respectiv se termină în ea: Oradea — orădean, Zimnicea — zimnicean.

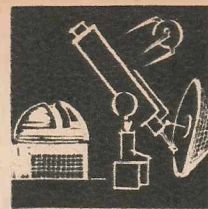
Mulți locuitori din Mangalia, Sulina și Sinaia își spun mangeliot, sulinot și sinaiot; termenii aceștia nu sînt însă folosiți de toți vorbitorii limbii române. Terminații speciale au cuvintele: giurgiuvean — locuitor din Giurgiu; romașcan — locuitor din Roman.

Dacă orașul are un nume compus, e adesea imposibil să se formeze o denumire pentru locuitorii lui. De la Baia-Mare există băimărean, de la Satu-Mare se poate spune sătmărean; în cazul altor denumiri compuse, se ia ca

bază numai unul din cuvintele alcătuitoare: locuitorii din Roșiori-de-Vede sînt numiți roșioriți, cei din Piatra-Neamț — pietreni, cei din Tg. Ocna — ocneni. Rămîn însă și denumiri la care nu se poate forma cuvîntul care ne interesează. În această situație sînt: Tîrgu-Jiu, Tîrgu-Mureș, Tîrgu-Neamț, Turnu-Măgurele, Turnu-Severin, Vălenii-de-Munte, Alba-Iulia, Miercurea Ciuc, Ocna-Mureș.

Există și cîteva nume simple de localități, de la care nu se formează cuvinte pentru numele de locuitori: Pucioasa, Victoria, Tîrnăveni, Urziceni. Dacă toți cititorii noștri din aceste localități cunosc cuvintele corespunzătoare, îi rugăm să ni le comunice.

Sorlin STATI

O OGLINDĂ TELESCOPICĂ DE 2 METRI

De curînd a avut loc, într-un cadru festiv, instalarea noului telescop cu oglindă la observatorul „Karl Schwarzschild” din Berlin. Instrumentul, care are un diametru de 2 metri, a fost construit la uzinele Zeiss din Jena (R.D.G.). Acest telescop se numără printre cele mai mari din lume.

ARBORELE DE FIER

În Azerbaidjanul de nord crește un copac rar, care înflorirește în ianuarie — atunci cînd ceilalți arbori nu dau încă nici un fel de semne de viață. Florile lui n-au petale, iar staminele sînt îndreptate în sus. Deosebit de interesante sînt însă proprietățile trunchiului acestui copac — nu întimplător — este

numit de localnici „temir-agaci”, ceea ce înseamnă copac de fier. Și, într-adevăr, rezistența la compresie a „temir-agaci”-ului este pe deplin comparabilă cu cea a unor metale ca aluminiul sau otelul turnat. Din lemnul lui se pot face valuri, roți dințate și alte piese de mașini. Densitatea sa este atât de mare încît, pus pe apă, cade la fund. Arborele de fier mai are și o uimitoare capacitate de înmulțire. După tăiere, buturuga rămasă dă în scurt timp zeci de mlădițe, care pot fi folosite la fixarea solului. S-au făcut experiențe înconunate de succes pentru cultivarea „temir-agaci”-ului și în alte regiuni ale R.S.S. Azerbaidjane.

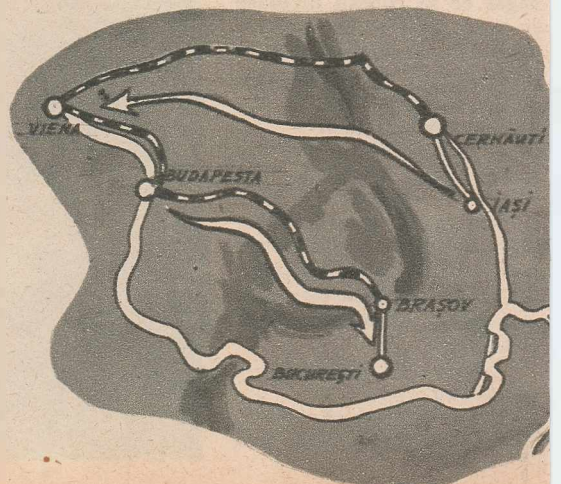
DIN NOU DESPRE ATLANTIDA

A existat vreodată legenda Atlantidă și unde anume? În întrebări care frămîntă mințile oamenilor de știință încă cînd, din scrierile lui Plato s-a aflat vechea legendă greacă care povestește despre dispariția insulei atlantidelor în valurile oceanului ce le-a preluat numele: Atlanticul.

Cîte teorii nu s-au născut pe această temă! Unii presupun că prin Atlantida grecii antici desemnau America alții credeau că este vorba de insulele Canare ș.a.m. Nu demult, Anghelos Galanopoulos — un seismolog grec — a emis o nouă ipoteză. După părerea lui, Atlantida a dispărut în urma unui mare cutremur însoțit de erupția unui vulcan în Marea Egee, ce a avut loc în intervalul dintre sfîrșitul secolului al XV-lea și începutul celui de-al XIII-lea î.e.n. Galanopoulos afirmă chiar că insula Creta ar fi o parte a Atlantidei, iar masivul muntos din centrul continentului dispărut — actualmente la 400 metri sub nivelul mării — s-ar găsi în regiunea insulelor Santorin. Epoca dispariției Atlantidei, fixată de savantul grec pe baza studierii istoriei marilor mișcări tectonice, corespunde întru totul cu datele furnizate de lucrările scriitorilor Greciei antice.

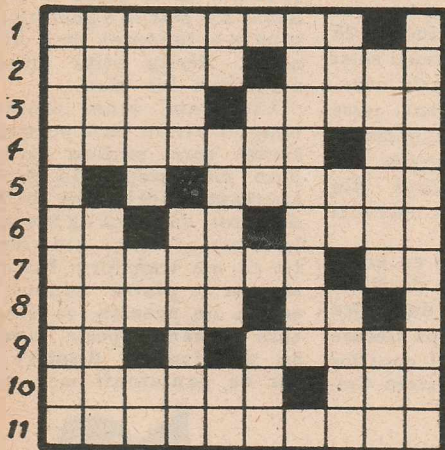
AU SCURTAT DRUMUL

La 29 ianuarie 1862 s-au convocat la București dinurile într-o singură adunare. Dacă deputații moldoveni trimiși la adunare ar fi urmat drumul direct n-ar ajuns la timp. Prea erau desfundate șoselele, prea încălțate. Ca să „scurteze” călătoria, ei au plecat cu rutele de la Iași la Cernăuți, de aci cu trenul la Viena tot cu trenul și-au continuat drumul din capitala Austriei pînă la Brașov și de aici, în cele din urmă, au plecat căruțele pînă la București.

TIMP...

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ORIZONTAL: 1) Nu ține mult timp. 2) Dormitor din alte timpuri — ... și scrib cam tot pe atunci. 3) Mijlocul zilei sau al nopții — Tesătură pentru timp răcoros. 4) Necaz din timpul lui Alecsandri — Rup... dar nu de tot. 5) A învăța pe cineva în scurt timp. 6) Nota bene — Sec! — Prin viu grai. 7) Lucrare agricolă care e bine să fie făcută la timp — Pronume. 8) Strategie militară de pe timpul lui Ștefan Vodă — Rea. 9) Nichel — Important port maritim în Bulgaria, în timpul vertii frumoasă stațiune de odihnă. 10) Loc de odihnă în timpul vacanței — Timp sportiv. 11) Timp nelimitat.

VERTICAL: 1) Roman tematic de Valentin Kataev (2 cuv.). 2) Cetate de pe teritoriul Țării Românești în timpul stăpînirii otomane — Tulburat. 3) Ca la fi orizontal, dar... mai pe scurt — Careu agricol — Barbu Eugen. 4) A găzdui — Sclujba politescă din timpuri trecute. 5) În virtul seringii — Invlita în nărvurile funcționarilor din alte timpuri — Ren! 6) Unitate de măsură în acustică — Interjecție. 7) Timp trecut. 8) Fluviu european — Tir! — Piatra din Carpați. 9) Gaz de iluminat de pe timpuri — Curat. 10) Din timpul prezent.

Dozlegarea jocului „GEORGE ENESCU” apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) Rapsodii — Oedip. 2) Caudella — Lalo. 3) F — Ria — Gauk — Lie. 4) Unit — Ia — Rose — M. 5) Casals — Ligi — Ma. 6) Hi — Sees — Canto. 7) S — Safran — Naist. 8) Soli — Lua — Incă. 9) Arie — Camera — Ol. 10) R — Mape — Era — Ave. 11) La — Socor — Viran. 12) Unice — Liveni — T. 13) Sonata — Colonne.

Doctorul Babeș și microscopul

Sînt îndeobște cunoscute meritele eminentului savant român Victor Babeș în domeniul științelor medicale. Mai puțin știute sînt însă străduințele sale de a introduce în cercetările medicale din țara noastră... microscopul.

În acest domeniu Babeș a avut de înfruntat ignoranța unor medici de modă veche, adversari a tot ce era

nou în profesia lor. Astfel, doctorul Romniceanu, unul dintre adversarii lui, socotind folosirea acestui instrument o dovadă de... miopie, spunea: „Eu, care am o vedere de șoim, abia pot deosebi un microb de altul cu ochiul liber; cum o să-i deosebească Babeș la microscop, cu ochelarii?”

Un alt medic, pe care Babeș l-a întrebat de ce nu folosește microscopul, i-a răspuns pe un ton disprețuitor că ochii lui sînt încă buni și că nu are nevoie de un astfel de instrument.

Înutil să mai adăugăm că timpul i-a dat dreptate lui Victor Babeș.

Astăzi, microscopul se găsește în laboratorul oricui de modest al celui mai obișnuit dispensar, chiar și în cel mai îndepărtat cătun.

Vîntătoare cu dovleacul

Pescuțul submarin cu arbaleta este un sport mult practicat în zilele noastre. Aflați însă că există și o vîntătoare „subacvatică” de... rațe sălbatice.

Prin bălțile Dunării, la Greaca de pildă, pot fi întâlniți stăci care vîntăză rațele fără nici un alt mijloc ajutător decît un dovleac scobit.

Iată și procedeul: dovleacul scobit este prevăzut cu două găuri pentru ochi și o

gaură pentru nas și apoi îmbrăcat peste cap.

„Vîntătorul” intră în apă pînă la gît, astfel încît numai dovleacul rămîne la suprafață.

Sîtînd nemîncat și privind prin găurile dovleacului, vîntătorul așteaptă trecerea prin apropiere a unei rațe, pe care o înșfăcă de picioare și o trage la fund. Scena se repetă cîteva ori, fără ca celelalte rațe să prindă de veste.

DIN FIRE SINTETICE...

Pentru femeia ocupată în producție, o bluză din fire sintetice, mereu aspectuoasă și ușor de întreținut, prezintă mari avantaje. Poate fi spălată cât de des și, după câteva ore, e gata de purtat fără a mai avea nevoie de fierul de călcat.

Produsele din tricot plușat ale fabricii „Adesgo” se disting prin calitatea tricotelui (plușul e des și lucios), prin reușita coloritului, prin croiala modernă și finisajul îngrijit.

Printre cele mai noi creații de bluze și scampo din tricot de fire sintetice ale fabricii „Adesgo”, am remarcat în primul rând o serie de bluze albe și colorate din tricot fagure sau milanez, în modele noi, dintre care unele destinate a fi purtate deasupra fustei. Dintre acestea am reținut această bluză foarte ușoară și tinerească, cu un mic chimono și cu decolteul oval (foto 1), confecționată din tricot plușat de un verde oliv palid. Un mic decolteu pătrat și mlinei lungi, chimono, sînt caracteristicile acestui pulover din tricot plușat mov (foto 2). Purtat cu o fustă de culoare închisă și cu un colier, poate forma o ținută elegantă de după-amiază.

Această bluză din tricot de nylon imprimat (foto 3), este indicată mai ales pentru orele de dimineață și pentru lucru. Are mlinele scurte, guler și rever și buzunare pe șolduri. Un cordonaș, pornind din penele de sub piept, se înnoadă în față.

Colțul cosmeticiei FARDURILE

Întrebuințate cu atenție, discreție și îndemnare, fardurile pot modifica în chip favorabil aspectul feței, subliniind calitățile ce merită a fi reliefate și dînd obrazului un aspect plăcut și îngrijit.

Bogatul sortiment de produse cosmetice care se găsește în magazinele noastre de specialitate permite oricărei femei să-și aleagă ceea ce convine tenului său și se armonizează cu coloritul pielii, al ochilor, al părului.

În alegerea și folosirea fardurilor trebuie să se țină seama de vîrstă, de forma obrazului și de lumina (naturală sau artificială) în care apărăm. Fardul trebuie aplicat cu îndemnare, în așa fel încît să nu bată la ochi, ci să fie abia vizibil. Altfel el asprește figura și o îmbătrînește, iar uneori o poate chiar urîți.

Pentru a fi frumos fardate, este bine să țineti seama de anumite reguli. Astfel, dacă aveți tenul gras, îl veți spăla mai întii cu apă și săpun și apoi veți aplica pudra. Dacă tenul este uscat, îl veți unge cu un strat subțire de cremă pe bază de stearat (gen crema Elida de zi). Pudrați fața abundant, apoi cu o perluță moale scoateți surplusul de pudră. Dacă sînteți palide, folosiți cu discreție roșul de obraz, pe care-l veți întinde ușor pe pometai, înainte de a vă pudra. Pe cît posibil, evitați să vă pudrați de mai multe ori în cursul aceleiași zile, deoarece în acest fel fardul se îngroașă, devine inegal și vizibil. Pudra compactă, din ce în ce mai apreciată, convine tenurilor normale și grase. Foarte aderentă și dînd o plăcută matitate tenului, această pudră este însă contraindicată femeilor ridate. Pudra „Carmen” compactă este recomandată pentru calitățile ei.

Pentru colorarea buzelor alegeți un ruj viu, luminos, într-o culoare atrăgătoare. În general e bine să vă feriți să modificați, cu ajutorul rujului, linia naturală a buzelor; de cele mai multe ori acest lucru dă feței un aspect de vulgaritate.

De vorbă cu medicul

PIATRA LA FICAT (I)

sau boala colelitiazică este destul de răspîndită. Datele statistice conchid că circa 20% din persoanele adulte (în mare majoritate femei) sînt purtătoare de calculi biliari. Ea apare la toate vîrstele, însă mai frecvent după 30 de ani.

Pietrele se formează prin precipitarea colesteroinei conținute în bilă, proces favorizat de stagnarea bilei în căile biliare hepatice și extrahepatice: vezica biliară, canalele hepatice, canalul coledoc, care transportă bila în intestin. Asemenea factori ca viața sedentară, sarcinile repetate la femei, aderențe ale canalului cistic și în primul rînd tulburările în funcționarea vezicii biliare (dichinezii biliare) contribuie la formarea unui teren prielnic pentru generarea de pietre. Terenul pe care se formează calculoza biliară este determinat de o serie de factori proveniți din mediul extern: hrana prea copioasă, bogată în grăsimi, alimentația în grabă, intervalele prea mari între mese. Trebuie cunoscut faptul că orice consum de alimente duce la golirea mai mult sau mai puțin completă a vezicii biliare de conținutul ei în bilă. Mesele prea rare vor favoriza deci o stagnare a bilei în vezica biliară. Viața sedentară, îmbrăcămîntea irațională care apasă regiunea ficatului, ambele producătoare de stagnare biliară, sînt de asemenea factori care predispun la formarea unui teren favorabil pietrelor. Piatra la ficat nu este ereditară. Prezența calculozelor biliare la mamă și la fiică, de pildă, se datorește de fapt aceluiași factori externi: alimentație, norme de viață, îmbrăcăminte etc.

Un rol important în formarea pietrelor îl are infecția căilor biliare. Produse inflamatorii, celulele alterate pot servi de nucleu în jurul cărora se precipită componenții bilei.

Semnele bolii sînt în funcție de localizarea pietrelor. La unii bolnavi, pe primul plan stau crizele de colici biliare. Aceste crize apar la intervale diferite, bolnavii neputînd nici un simptom în perioadele dintre crize. La alții, crizele dureroase pot lipsi cu desăvîrșire, boala manifestîndu-se sub formă de dispepsii biliare (indigestii). În cadrul acestor dispepsii, bolnavii au dureri ușoare ori numai o jenă sau senzație de plenitudine care apare în legătură cu alimentația, fie la începutul ei, fie cu o jumătate până la trei sferturi de oră după terminarea acesteia. Aceste semne, dacă sînt însoțite cîteodată de dureri localizate la vezică sau la marginea inferioară dreaptă a coastelor și se iradiază spre omoplatul sau umărul drept, dau certitudinea maladiei.

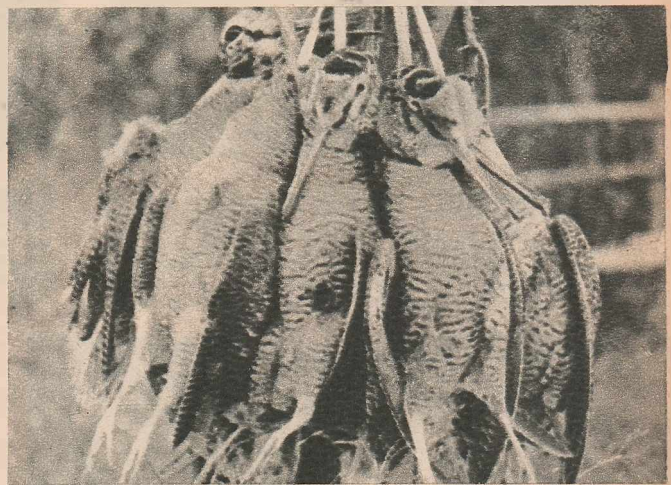
Durerile apar în perioade de cîteva zile și aproape totdeauna se poate face legătura cu abateri de la regimul alimentar (consumare de alimente grase sau bogate în grăsimi, ouă, brînzeturii sau sosuri grase); emoțiile, supărările și eforturile fizice pot de asemenea declanșa durerile. Cînd există și infecția căilor biliare, poate să apară febră mare. În funcție de localizarea pietrelor se poate produce și icterul, cum este cazul în litiaza canalului coledoc, pe care îl astupă pietrele. Complicațiile prezintă de multe ori o gravitate deosebită și necesită intervenția chirurgicală; alteori, ca în litiaza canalului coledoc, ele pot duce la alterarea cronică a ficatului.

Dr. Silviu GHEREA

POFTIȚI LA VÎNĂTOARE DE SITARI!

Început de toamnă. Ni-l vestesc — laolaltă cu alți soli — sitarii. Plecate din nord, de prin taigaua siberiană și țările scandinave, aceste păsări poposesc pentru puțină vreme la noi, în drum spre țarmurile Mediteranei.

Despre obiceiurile ciudate ale sitarilor se știu multe lucruri, dar prea puține sînt explicate. Astfel, nu se știe de ce, zboară numai noaptea, călătorind totdeauna în urma codobaturilor. Interesant e felul cum își procură hrana: își protesc în pămînt ciocurile, probabil atît de sensibile încît recepționează mișcările încete și neauzite ale rîmei sau viermelui care-și sapă galeria subterană. Cînd au stabilit exact locul, își roteșc într-un anumit fel ciocul, înfigîndu-l adînc în

Un frumos buchet de sitari...

pămînt ca pe un sfredel; apoi scot de acolo viermele...

Sitarului i se mai spune și pasărea-chirurg: știe să-și „panseze” singur rănile. A fost găsit o dată un sitar care-și „bandajase” piciorul (al cărui os fusese rupt de o alică) cu noroi și fire de lînă. Sub „bandajul” uscat, piciorul se vindecase.

Deși pasăre exclusiv de pădure, sitarul nu stă niciodată în pom; cuibărește și doarme numai pe pămînt, căutînd desișurile.

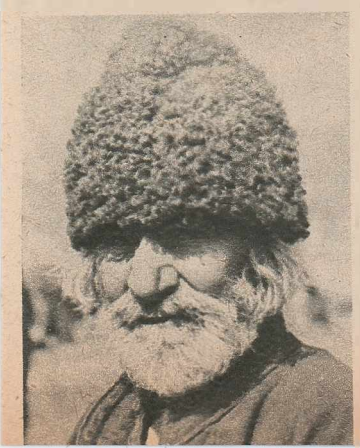
Dacă în pasajul de primăvară sitarul nu este vînat, fiind lăsat

se meargă liniștit spre locurile de cuibărit și să se înmulțească, pasajul de toamnă este așteptat cu nerăbdare de mulți vînători. Sitarul are zborul rapid și cotit printre tufe și copacii zăvoiiului sau pădurii. De aceea vînătorul trebuie să epoleze și să tragă într-o fracțiune de secundă. De mare ajutor îi este vînătorului un bun cîine de aret; în timp ce cîinele descoperă sitarul tupilat între tufe, vînătorul are timp să-și pregătească tirul, stînd cu arma gata de tragere.

DE LA FOTOCORRESPONDENȚII NOȘTRI

Un bătrîn cioban din Bicazu-Ardelean.
Fotografie de ing. Mircea BĂCANU
București

Din frumusețile munților noștri.
Fotografie de Iurie ȚĂRANU
Brașov

DE ICI, DE COLO...

■ UITUCI MAI SÎNT ENGLEZII... Citeva din obiectele pierdute de cetățenii britanici în 1960 și găsite în autobuze și metrou: 90.984 umbrele; 80.000 perechi sau, uneori... neperechi mănuși; 12.000 ochelari; 21.000 cărți; 44.000 serviete și 11.000 chei...

■ S-A RĂTĂCIT... În apropierea coastei marocane a fost pescuită o focă lungă de 2 metri, în greutate de 200 kg. Prezența unei focă în apele Mediteranei este o curiozitate a naturii, acest mamifer fiind prin excelență un animal ce se acomodează numai cu apele reci.

■ DISPUTĂ ÎNTRE... SUPRAVIEȚUITORI. Ziarele franceze au anunțat moartea Helgei Hirvonen, de 72 de ani, ultima supraviețuitoare dintre pasagerii „Titanicului”. Tot în presa franceză se putea citi, după câteva zile, știrea că „ultima” supraviețuitoare trăiește la Motala, în Suedia, și se numește Agnes Landstrom, fiind în vîrstă de 74 de ani. Nu e exclus ca asemenea „ultimi” supraviețuitori să se mai afle și prin alte părți...

■ FRIGIDERUL DE „BUZUNAR” sovietic, pus recent în comerț, are mărimea unui termos și funcționează pe baza unei pile electrice de 2 volți, debitînd curent pînă la intensitatea de 10 amperi. Frigiderul liliputan formează cuburi de gheață în câteva minute.

„CLOPOTNIȚA” TEATRULUI MARE DIN MOSCOVA. Iată o parte din clopotele renumitului lăcaș de artă din capitala Uniunii Sovietice. Sunetele lor au rolul de a crea atmosfera cerută de unele lucrări muzicale ale clasicii ruși. Tînăra din fotografie așteaptă semnalul dirijorului pentru a da glas acestor „instrumente muzicale”.

2.000 KG cîntărește această bombă, descoperită recent sub fundația unui magazin din Berlinul occidental. Aruncată de aviația engleză în timpul ultimului război mondial, bomba a stat în pămînt circa 17 ani fără să explodeze. Fotografia înfățișează momentul în care bomba a fost ridicată, după ce, bineînțeles, i s-a demontat focosul.

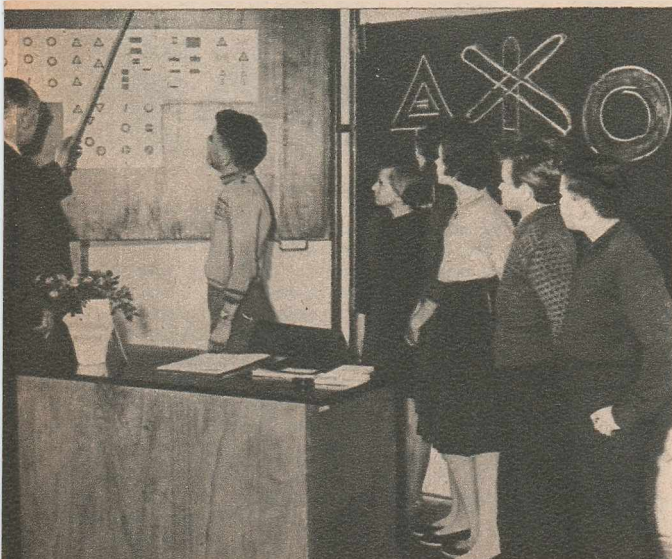
„LINA MINERALĂ” produsă din zgură de furnal la fabrica „Izola” din Gliwice (R.P. Polonă) își găsește aplicarea ca izolator în cele mai diferite domenii: la clădirile industriale, la conductele de petrol, la construcția de nave etc. Lina minerală se exportă în multe țări, printre care: R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.A.U., R.D. Vietnam, Brazilia și altele.

ENCENTRICITĂȚI! S-a întîmplat adesea ca unii turiști străini — în special americani — aflați la Roma să confunde vechile fîntîni, adevărate monumente de artă, cu... bazinele de înot. Iată motivul pentru care un grup de carabinieri au fost postaji lîngă celebra fîntînă Trevi, cu consenmul de a împiedica repetarea unor asemenea trăsneli.

PE PODIUMUL ÎNVIȘGĂTORILOR stau oare cîștigătorii unui concurs sportiv? Nu! E vorba de concursul la care au participat 26 dintre cei mai buni tractoriști de la gospodăriile agricole de stat și S.M.T.-urile din regiunea Budapesta. Cîștigătorii acestei originale întreceri, care au primit drept recompensă numeroase premii, sînt: Antal Radnai — locul I, József Szabó — locul II și Mihály Pusztai — locul III.

REGULILE DE CIRCULAȚIE trebuie învățate încă de pe băncile școlii. Aceasta e concluzia la care au ajuns membrii autoclubului din orașul Hradec Kralove din R. S. Cehoslovacă. În consecință, ei și-au asumat sarcina de a-i familiariza pe elevii din oraș cu legile circulației.

LA CE SOR FI GÎNDIRD oare aceste gorile din grădina zoologică new-yorkeză, pe care un fotograf le-a surprins într-o atitudine cu adevărat dramatică?

Simand și Sintana sînt două sate vecine. Așezate în plină cîmpie, în Țara celor trei Crișuri, stăpînesc pămînturi întinse, cunoscute prin rodnicia lor. Satele se aseamănă și ca înfățișare: aceleași case trainice, rînduite pe ulițe largi în stilul așezărilor bănațene.

Dar cine le cunoaște istoria ultimilor zece ani știe cîtă deosebire a existat între ele.

Se dezmințe o zicală

Cei din Șimand aveau o vorbă: „Cînd ții ușa închisă, ai cei mai buni vecini”. Își vedea fiecare de peticul lui de pămînt și puțin îi păsă ce se petrecea în bătătura vecinului. Însă rău făceau, fiindcă aveau ce vedea la Sintana. Vecinii șimăndenilor și-au constituit gospodăria colectivă printre primii din regiunea Crișana. Și au pornit, cum se spune, cu dreptul! Au ales de la început, în conducerea gospodăriei, oameni vrednici. Gheorghe Goina, un moț harnic și isteț, care-i și astăzi președinte, îi conduce de unsprezece ani. Trei dintre brigadierii, împreună cu socotitorul, sînt și ei în aceste munci de la întemeiere.

Încă din 1952, Sintana se întindea pe vreo 2.000 de hectare. Treburile mergeau atît de bine acolo, încît gospodăriei i se dusesse vestea în întreaga țară, iar președintele ei, Gheorghe Goina, fusese ales pentru a doua oară deputat în Marea Adunare Națională. Este și astăzi deputat, de altfel.

Șimăndenii, însă, se țineau de vorba lor. Abia prin 1956 s-au hotărît să crape ușa încet, ca să vadă ce se mai petrece la vecini. S-au dus în vizită, s-au minunat, dar cînd s-au întors acasă tot pe-a lor au ținut-o.

Multă vreme nu i-a mai răbdat inima însă și au întemeiat o întovărășire agricolă de care, altminteri, se arătau tare mîndri. Cînd îl întrebai pe Ion Corbaci, președintele, despre întovărășirea lor, îți răspundea fălos: „Sîntem cea mai mare întovărășire din țară. Avem 4.000 de hectare”.

Corbaci avea însă un cunoscut, pe Gheorghe Milaș. Avea omul o familie grea: șapte fete și un băiat. Zece guri de hrănit. Milaș a intrat și el în întovărășire. A lucrat un an, a secerat și a treierat... A adus roadele acasă.

— Tot nu-i ca la vecinii din Sintana — i-a spus el atunci lui Corbaci.

În mintea lui Corbaci revenea mereu imaginea gospodăriei colective din Sintana.

— Știi ceva, Milaș-baci? Mergem în colectivă!

Cotitura cea mare

Așa o numesc șimăndenii: „Cotitura cea mare”. S-a produs după un an de la intrarea lui Corbaci și Milaș în colectivă. Adică în 1959. Trebuia luat totul de la început.

„Ține-te și alege consiliul de conducere, brigadierii, șefii de echipă...” — își amintește Corbaci.

Erau mai toți oameni cu puțină experiență, cu puțină școală. Cine să întocmească planul de producție, bugetul?... Cum să folosească mai bine pămîntul, cum să împartă brațele de

muncă și inventarul? Și doar nu era glumă: în gospodărie se aflau — cei vechi și cei noi — peste 900 de familii cu circa 3.000 hectare de pămînt.

Dar n-au fost lăsați de izbeliște. Au început să le vină ajutoare: un tînăr inginer agronom, Viorel Budiu, și un socotitor cu experiență, Ion Secheșan. Pe de altă parte, vecinii din Sintana le-au deschis larg porțile: „Veniți, vedeți și învățați!”

Comuniștii i-au hotărît pe șimăndeni să dea uitării zicala cu vecinii și să meargă în ospeție la Sintana, să vadă ce și cum. S-au dus. Au stat față în față, președinte și ingineri, socotitori și brigadierii... S-au deschis registre contabile și s-au făcut comparații. Ca număr de familii și suprafață de pămînt, mare deosebire nu mai era între cele două colective.

— Ce avere obștească aveți? — s-a interesat Goina, președintele de la Sintana.

— Vreo patru milioane. S-a lăsat o tăcere grea. Sintana avea aproape de trei ori mai mult.

— Dar ca fond de bază? Diferența era și mai mare.

— Cum de ați ajuns la atîtea milioane? — se interesă Secheșan, noul socotitor de la Șimand.

— O să vă arăt îndată.

Cu un gest larg, Goina i-a poftit să vadă împreună gospodăria din Sintana. Și astfel a început primul schimb de experiență.

Șimăndenii se opreau în fiecare sector, puneau zeci de întrebări și-și notau cu grijă în minte sau pe hîrtie. Pe Corbaci, noul președinte de la Șimand, îl interesa în mod deosebit ferma cu vite a sîntănenilor. El știa că mare parte din veniturile lor proveneau tocmai din acest sector. Străbăteau un grajd încăpător, cu o capacitate de 150 de vite mari. Vacile, curate lună, așezate pe patru rînduri, rumegau în liniște. Cînd li se făcea sete, apăseau cu botul adăpătoarea automată și sorbeau cît poșteau.

— Așa ceva ne-ar trebui și nouă — s-a auzit vocea unui brigadier din Șimand.

— N-ar fi rău — l-a aprobat Goina. Ați putea face un grajd chiar mai bun ca ăsta. Noi nu ne-am gîndit să facem alei de furajare și la rîndurile de la margine... Treaba asta ne împiedică mult cînd le hrănim.

Între timp, Secheșan, socotitorul de la

Șimand, se interesa la colegul său de la Sintana despre costul acestui grajd. Își făcea socoteala că, peste un an, cel mult doi, ar putea ridica și ei un grajd asemănător. Avea, desigur, în vedere anumite împrumuturi pe care le acordă statul prin bancă.

— Aveți o turmă de oi merinos—le-a atras atenția Goina. Dezvoltați-o. Numai de pe lîna fină pe care o tundeți de la ele puteți obține venituri de un milion și chiar două milioane de lei pe an... În privința asta, o să ne întreceti repede... Noi nu ne-am orientat bine... Avem numai țigăi și spancă.

Vizitară apoi semănăturile. Erău frumoase și permiteau producții mari, în timp ce semănăturile șimăndenilor erau mai sărace.

— Deocamdată n-avem ce face — explica Viorel Budiu agronomului de la Sintana.

vecinii

Dumneavoastră sînteți o colectivă veche... În toți acești ani ați îngrășat pămîntul. Cînd ai vite multe, ai și îngrășăminte naturale suficiente. Pămîntul nostru, care-i adunat de ici, de colo, este în bună parte secătuit.

„Bolile” din Șimand

La Șimand cuvîntul „boală” este folosit și cu alt înțeles decît cel obișnuit. Auzi, de pildă, că „boala” președintelui, Ion Corbaci, sînt cele 60 scrofițe de rasă pe care le-a ales singur într-o gospodărie de stat din Banat. Nu-i zi în care Corbaci să nu se abată pe la ele.

Inginerul agronom, însă, era s-o pătească din pricina „bolii” sale, care, după cum se știe, o constituie soiurile de înaltă productivitate. Astă-toamnă semănase vreo 300 de hectare cu un soi de grîu foarte productiv. În iarnă, a venit un ger sec. Tuturor le era teamă că noul soi de grîu va îngheța. Ba, la o adunare generală, Ștefan Gorun, un colectivist mai colțos, s-a ridicat și l-a întreat cu un glas tunător: „Cine răspunde de cele 300 hectare de grîu care au înghețat?” După părerea lui, trebuia să se fi semănat soiul local ôdvôs, pe care-l știa toată lumea ca rezistent la condițiile climatice din cîmpie.

Budiu a început să vorbească încet.

— Mai tare! — a auzit el un glas.

— Eu o să răspund! — a strigat tînărul agronom, prinzînd curaj. Iau probe mereu și văd că rezistă bine. Același lucru îmi spun și vecinii noștri de la Sîntana. Iar cu soiul ôdvôs n-am fost și nu sînt de părere să-l folosim. La noi dă producții slabe.

Adunarea n-a mai zis nimic. Dar Budiu a urmărit cu și mai multă grijă starea celor 300 de hectare.

Astă-vară, după seceriș, i-a venit și lui apa la moară. Noul soi de grîu dăduse o recoltă mult mai mare decît soiul ôdvôs.

Dar trebuie spus că la Șimand există și o altă „boală”, a tuturor. Din 1959, cînd a avut loc primul schimb de experiență cu Sîntana, toți se gîndesc la același lucru: „Să fim în rînd cu sîntănenii”. Cînd s-au ridicat cele cinci saivane de oi, șimăndenii s-au întreat: „Sînt la fel de bune ca cele din Sîntana?” Tot așa s-au petrecut lucrurile cînd au pornit grajdul cel mare de vite, maternitatea pentru scroafe, alte saivane de oi...

Secheșan, socotitorul, cînd face bilanțul pe diferite capitole, le compară cu cele ale colectivei din Sîntana. Pentru ca socoteala să fie dreaptă, raportează totul la suta de hectare. În unele sectoare, șimăndenii s-au apropiat, iar în altele chiar și-au întrecut vecinii. În privința veniturilor la suta de hectare ei au obținut anul trecut 270.000 lei, în timp ce Sîntana a avut numai 246.700. La oi, aveau de asemenea o încărcătură de circa 103 bucăți oi cu lînă fină, pe cînd Sîntana număra doar 69 de oi, cu lînă semifină. Și la capitolul taurine, unde Șimandul stătea foarte rău, s-a micșorat diferența. Sîntana are azi, în total, 845 de capete, dintre care 329 vaci cu lapte, iar Șimandul — 648 de bucăți, dintre care circa 260 vaci cu lapte.

Cînd trece însă la celelalte capitole, Secheșan își dă seama că le mai trebuie cîțiva ani pînă să fie în rînd cu Sîntana. Vecinii lor au acum o avere obștească de vreo 20 milioane și un fond de bază de circa 12 milioane.

— Iar noi sîntem abia la jumătatea drumului — socotește Ion Secheșan.

Nu-i vorbă că s-au ridicat și ei la o avere obștească de vreo 9 milioane de lei și la un fond de bază de peste 6 milioane. Veniturile la suta de hectare vor spori de asemenea la circa 280.000 lei.

Milaș-baci zimbește

Vă amintiți de Gheorghe Milaș, vecinul lui Corbaci? A venit în colectivă cu patru

perechi de brațe: el, nevasta, două fete. Băiatul și celelalte cinci fete erau încă mici pentru muncă. Făcea și omul cum putea ca să hrănească atîtea guri. În primul an în colectivă, în 1958, valoarea zilei-muncă a fost de vreo 24 de lei. După „cotitura cea mare” din Șimand, în 1959, Milaș a primit pentru fiecare zi-muncă peste 30 lei. A început să vadă și el, în casa lui, îndestulare. Era pentru prima oară în viață cînd

se bucura de atîta belșug: saci cu grîu, c porumb, legume și fructe, vreo doi saci d zahăr... „Oare ale mele să fie?” — se întreb Milaș, bucuros ca un copil.

Speranțele lui Milaș sporesc de la an la an pe măsură ce gospodăria lor colectivă se întărește. Treaba asta se vede cel mai bine după felul cum trăiesc colectivisții din Șimand. Lui Milaș i se pare acum firesc să treacă p lîngă cele 70 de case noi, să se ferească di

calea a zeci de motociclete și motorete, să audă răzbătind, prin ferestrele mai fiecărei case, cuvântul și melodia transmise prin radio.

Astăzi, când se întâlnește cu Corbaci, Milaș-baci îi zîmbește cu toată fața.

- Merge treaba, Milaș-baci?
- Merge, tovarășe Corbaci!

Ion DRAGOMIR

①

La grădinița sezonieră a copiilor colectivștilor din Șimand.

COPERTA NOASTRĂ

Maestrul emerit al artei
Corneliu Baba, în atelierul său.
Fotografie de Aurel MIHAILOPOL

Schimbul de experiență cu cei din Sintana a dat bune rezultate în sectorul zootehnic, cu deosebire la creșterea oilor cu lînă fină și semifină și a porcilor (fotografiile 1 și 2).

②

REDACȚIA, București, Piața Scintei, Căsuța Poștală 3507 of. 53, Tel. 17.60.10, Int. 1744.

Prezentarea grafică: Vlad MUȘATESCU.

Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Scintei „I. V. Stalin”.

PREȚUL REVISTEI 2 LEI

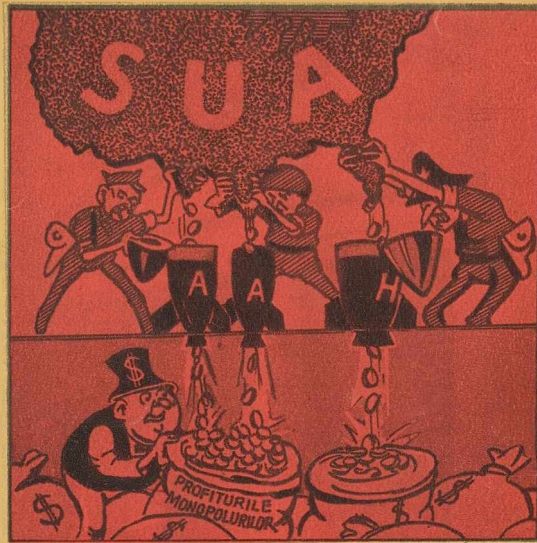
UMOR

Mereu pe aceleași poziții

— Sst! Bătrînul Konrad se străduiește să găsească o rezolvare în problema Berlinului...

Desen de H. BIDSTRUP
(Din „Land og folk” — Danemarca)

Maniacii înarmării atomice „mulg” Statele Unite ale Americii.

(Din „Sovetskaya Rossia“)

CETĂȚEANUL ENGLEZ: „Scuzați, v nu cumva ați uitat asta de... data cută?”

(Din „Daily Worker” — A)

Evoluția unui „aruncător”

Copilăria

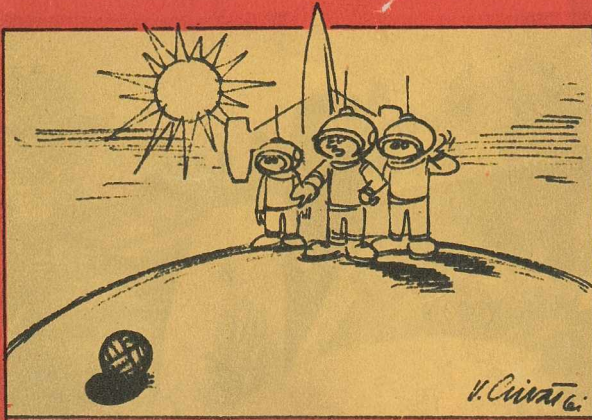
Adolescența

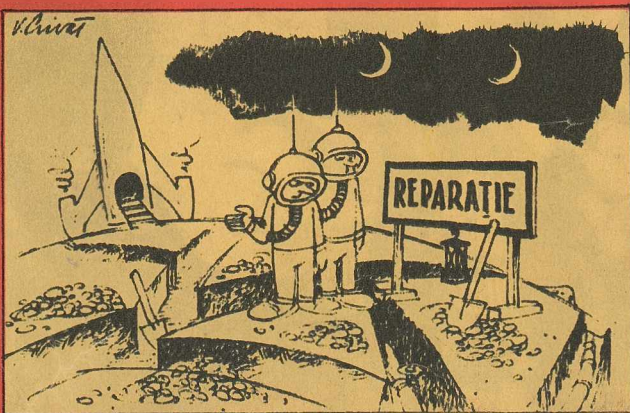
Maturitatea

Desene de ST. MUNT

Pe teme co(s)mice

— Poffim! Nu vă spuneam eu că pe Venus trebuie să existe ființe raționale?

— Comunică pe Pământ: enigma canalelor de pe Marte... a fost dezlegată!

Desene de Vlad CRIVAI

Desen de E. MIHĂILESCU

În trecut...

— Ce bloc înalt!

...și azi

— Ce casă mică!

Desen de G.